

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στην
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ &
ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Πρόγραμμα & Οδηγός Σπουδών

Μυτιλήνη
Σεπτέμβριος 2008

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ
ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ
ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ

Πρόγραμμα & Οδηγός Σπουδών

Μυτιλήνη
Σεπτέμβριος 2009

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών *Περιβαλλοντική Πολιτική και Διαχείριση* άρχισε να λειτουργεί από το ακαδημαϊκό έτος 1997-98, σύμφωνα με τις διατάξεις της Απόφασης ΚΑΕ16/3-3-98 του Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων σε συνδυασμό με τις διατάξεις των άρθρων 10 έως 12 του ν. 2083/92, όπως αυτή τροποποιήθηκε από την απόφαση του Υπουργείου Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων Αρ. Πρωτ. ΚΑ/3306 της 30-6-99 καθώς και το ΦΕΚ 1018/28.7.2006. Την ευθύνη για την ακαδημαϊκή και διοικητική υποστήριξη του προγράμματος έχει το Τμήμα Περιβάλλοντος του Πανεπιστημίου Αιγαίου.

Την επιμέλεια του Οδηγού Σπουδών είχε ο Μιχάλης Μπάκας .

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

I	ΤΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΙΓΑΙΟΥ, ΙΔΡΥΣΗ ΚΑΙ ΑΝΑΠΤΥΞΗ	4
I.1	Διοίκηση	6
II	ΤΟ ΤΜΗΜΑ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΟΣ	7
II.1	Η Διοίκηση του Τμήματος	7
III	ΠΜΣ ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΔΙΑΧΕΙΡΙΣΗ	8
III.1	Γενικά	8
III.2	Η ανάπτυξη νέων ευκαιριών επαγγελματικής δραστηριότητας και νέων επιστημονικών προκλήσεων	8
III.3	Διοικητικές Υπηρεσίες	10
III.4	Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα Ειδίκευσης (Μάστερ)	11
III.4.1	Γενικές Πληροφορίες	11
III.4.2	Πρόγραμμα μαθημάτων μονοετούς προγράμματος ειδίκευσης Μάστερ	13
III.4.3	Υποχρεώσεις φοιτητών - Εξετάσεις - Διαδικασία αξιολόγησης	15
III.5	Σύμβουλος Σπουδών	15
III.6	Εκπαιδευτική διαδικασία	16
III.7	Διεθνείς συνεργασίες	17
III.8	Προϋπολογισμός Προγράμματος	18
III.9	Διδακτικό και ερευνητικό προσωπικό	18
III.10	Υλικοτεχνική υποδομή	20
III.10.1	Κτιριακές εγκαταστάσεις	20
III.10.2	Βιβλιοθήκη - Γενική περιγραφή	20
III.10.2.1	Συλλογή - Δανεισμός	21
III.10.2.2	Δικτύωση βιβλιοθήκης - άλλες υπηρεσίες	21
III.11	Το Υπολογιστικό κέντρο	22
III.11.1	Γενική περιγραφή	22
III.11.2	Κανονισμός λειτουργίας εργαστηρίου Η/Υ	23
IV.	ΟΙ ΠΡΩΤΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟ ΝΗΣΙ	24
IV.1	Η Λέσβος	24
IV.2	Η Μυτιλήνη	25
V	ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	27
V.1	Κώδικας ηθικής και ακαδημαϊκής δεοντολογίας	27
V.2	Κατάλογος ηλεκτρονικών διευθύνσεων διδασκόντων και γραμματείας ΠΜΣ	32
V.3	Ημερολόγιο πρόγραμμα ακαδημαϊκού έτους 2009-10	33
V.4	Κατάσταση πολιτιστικών - αθλητικών συλλόγων Λέσβου	34

Ι. Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Ίδρυση και Ανάπτυξη

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου ιδρύθηκε στις 20 Μαρτίου 1984, με το Προεδρικό Διάταγμα 83/1984. Έδρα του ορίστηκε η πόλη της Μυτιλήνης. Η ίδρυσή του απέβλεπε στην οργάνωση πλέγματος τριτοβάθμιων σπουδών με καινοτόμο αντίληψη σε ό,τι αφορά τη μεθοδολογία και το περιεχόμενο του προγράμματός τους. Με τα μεταγενέστερα Προεδρικά Διατάγματα επιτεύχθηκε η παραπέρα ανάπτυξη του Πανεπιστημίου Αιγαίου, που σήμερα διαθέτει εν λειτουργία 16 τμήματα.

Ακαδημαϊκός στόχος του Πανεπιστημίου Αιγαίου είναι να χαράξει νέες κατευθύνσεις σε τέσσερις τομείς της Ανώτατης Παιδείας, τους οποίους υποδεικνύει η εξέλιξη της ελληνικής κοινωνίας: τις Κοινωνικές Επιστήμες, τη Διοίκηση Επιχειρήσεων, τις Μαθηματικές Σπουδές, τις Επιστήμες του Χώρου, (π.χ. Επιστήμες που σχετίζονται με τη μελέτη του χερσαίου και θαλασσίου περιβάλλοντος) και την Παιδαγωγική.

Στο Πανεπιστήμιο λειτουργούν σήμερα τα παρακάτω Τμήματα, εγκατεστημένα σε πέντε νησιά του Αιγαίου, ως εξής:

- **Στο νησί της Λέσβου**
  - Τμήμα Περιβάλλοντος
  - Τμήμα Κοινωνικής Ανθρωπολογίας
  - Τμήμα Γεωγραφίας
  - Τμήμα Επιστήμης της Θάλασσας
  - Τμήμα Κοινωνιολογίας
  - Τμήμα Πολιτισμικής Τεχνολογίας και Επικοινωνίας
- **Στο νησί της Χίου**
  - Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων
  - Τμήμα Ναυτιλίας και Επιχειρηματικών Υπηρεσιών
  - Τμήμα Μηχανικών Οικονομίας και Διοίκησης
- **Στο νησί της Σάμου**
  - Τμήμα Μαθηματικών
  - Τμήμα Πληροφοριακών και Επικοινωνιακών Συστημάτων
  - Τμήμα Στατιστικής και Αναλογιστικής Επιστήμης
- **Στο νησί της Ρόδου**
  - Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης
  - Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης
  - Τμήμα Μεσογειακών Σπουδών

- **Στο νησί της Σύρου**

Τμήμα Μηχανικών Σχεδίασης Προϊόντων και Συστημάτων

Το Πανεπιστήμιο Αιγαίου, τόσο ως σύλληψη όσο και ως εφαρμογή, αποτελεί φιλόδοξο και πρωτοποριακό εγχείρημα στα συνδυασμένα πεδία της Περιφερειακής Ανάπτυξης και της Εκπαιδευτικής τακτικής: Αποβλέπει στην οργάνωση ολοκληρωμένου πλέγματος τριτοβάθμιων σπουδών και επιστημονικής ανάπτυξης πάνω σε ένα εκτεταμένο σύμπλεγμα νησιών, με γεωγραφική δομή Αρχιπελάγους, και με τελικό στόχο την δημιουργία μηχανισμών και προϋποθέσεων που θα μπορούσαν να θέσουν σε κίνηση διαδικασίες τοπικής ανάπτυξης, σε τομείς υψηλής προστιθέμενης κοινωνικής και πολιτισμικής αξίας.

Ο ακαδημαϊκός στόχος του Πανεπιστημίου είναι να χαράξει ριζικά νέες σύγχρονες κατευθύνσεις σε επιλεγμένα πεδία της Ανώτατης Εκπαίδευσης, κατευθύνσεις που υπαγορεύονται επιτακτικά από την εξέλιξη της ελληνικής και των Βαλκανικών κοινωνιών μέσα στα πλαίσια διαμόρφωσης του "νέου παγκόσμιου χωριού".

Στο οργανωτικό και λειτουργικό επίπεδο η αντισυμβατική χωροταξική δομή των εγκαταστάσεων του αντικατοπτρίζει την γεωγραφικά κατακερματισμένη δομή του Ελληνικού Αρχιπελάγους. Εδώ ο στόχος έγκειται στο να "εμφυτευτούν" γονιμοποιές δραστηριότητες πάνω στα νησιά, αντί της συνήθους περιφερειακής τακτικής να "διευκολύνονται" οι ροές δραστηριοτήτων μεταξύ των νησιών, που κατά κανόνα καταλήγουν τελικά σε αποστράγγιση ανθρώπινου δυναμικού ποιότητας (brain-drain) υπέρ των μεγαλύτερων νησιών και εν τέλει υπέρ του Κέντρου. Στο όραμα του Πανεπιστημίου, η επικοινωνιακή απομόνωση λύνεται με την σύγχρονη τεχνολογία διακίνησης πληροφοριών, αντί της διακίνησης ανθρώπων που οδηγεί σε αποστραγγίσεις δραστηριοτήτων. Στην ουσία του λοιπόν το Πανεπιστήμιο Αιγαίου είναι ένα υπόδειγμα της σύγχρονης εποχής.

Η κοινωνική και πολιτισμική αξία του εγχειρήματος έγκειται στο γεγονός ότι επιχειρείται η διασπορά πανεπιστημιακών υπομονάδων, δικτυακά διασυνδεδεμένων μεταξύ τους, υπό ενιαία διοίκηση, σε περιοχές με ημιαστική συγκρότηση και εν πάση περιπτώσει με συγκρότηση κοινωνιών μικρής και μεσαίας κλίμακας. Η τακτική αυτή αντιπαράτίθεται προς το συμβατικό πρότυπο της εγκατάστασης Πανεπιστημίων κατά προτίμηση σε μητροπολιτικές περιοχές. Η χωροταξική αυτή επιλογή υπήρξε προϊόν έντονου προβληματισμού και εκτεταμένων συζητήσεων και έγινε με πλήρη συνείδηση των πολλών δυσκολιών που θα συναντούσε η πρακτική εφαρμογή της. Οι τεχνικές δυσκολίες της αποκέντρωσης θεωρήθηκαν εξ αρχής ως προκλήσεις περισσότερο παρά ως εμπόδια, εφόσον η επιλογή της δικτυακής αποκέντρωσης υπαγορεύονταν από τους στρατηγικούς στόχους του όλου σχεδίου. Η στρατηγική επιλογή είναι λογική συνέπεια της παραδοχής, ότι το Πανεπιστήμιο Αιγαίου πρέπει πρωτευόντως να θεωρηθεί ως εργαλείο διασποράς, σε όσο το δυνατόν μεγαλύτερη έκταση και πυκνότητα σημείων στο Ελληνικό Αρχιπέλαγος, δυναμικών δραστηριοτήτων παραγωγής και αναπαραγωγής γνώσης. Ο λειτουργικός αυτός στόχος αποβλέπει στην πραγματοποίηση της προσδοκίας, ότι δια μέσου αυτού, θα ενεργοποιηθούν ευρύτερες οικονομικές, κοινωνικές και πολιτισμικές διεργασίες που με τη σειρά τους θα συμβάλουν στην εδραίωση δυναμικών κοινωνικών συγκεντρώσεων σε μια εξαιρετικά πολύτιμη (από πολιτισμική και περιβαλλοντική άποψη) περιοχή όπως το Αιγαίο.

I.1 Διοίκηση

Από τις πρυτανικές εκλογές του Μαΐου του 2006 προέκυψε η παρακάτω σύνθεση της Πρυτανικής Αρχής του Ιδρύματος:

Πρύτανης:

Ο Καθηγητής κ. Ανδρέας Τρούμπης

Αντιπρύτανης Οικονομικού προγραμματισμού και Ανάπτυξης:

Η αναπλ. καθηγήτρια κ. Βιτσιλάκη Χρύση

Αντιπρύτανης Ακαδημαϊκών Υποθέσεων και Προσωπικού:

Ο αναπλ. καθηγητής κ. ρας Κωνσταντίνος

Αντιπρύτανης φοιτητικών θεμάτων και εξωτερικών υποθέσεων:

Ο αναπλ. καθηγητής κ Γκιάλας Ιωάννης

Το Πανεπιστήμιο έχει οργανωμένες Διοικητικές Υπηρεσίες στις εξής διευθύνσεις:

Μυτιλήνη

Λόφος Πανεπιστημίου (Έδρα της Συγκλήτου)

Τηλ: 2251036002

Fax: 2251036199

Χίος

Μιχάλων 8, 82100

Τηλ: 2271035100

Fax: 2271035199

Σάμος

Καρλόβασι, 83200

Τηλ: 2273082102, fax:2273082099

Ρόδος

Δημοκρατίας 1, 85100 Ρόδος

Τηλ: 2241099200

Fax: 2241099099

Σύρος

Ερμούπολη, Σύρος

Τηλ: 2281079206

Fax: 2106492499

Αθήνα

(Έδρα της Επιτροπής Ερευνών και της Εταιρίας Διαχείρισης της Περιουσίας του Π.Α.)

Βουλγαροκτόνου 30,11472

Τηλ: 2106492200

Fax: 2106492299

II. Το Τμήμα Περιβάλλοντος

Το Τμήμα Περιβάλλοντος ιδρύθηκε το 1985 με αντικειμενικό σκοπό να θεραπεύσει τις επιστήμες που σχετίζονται με την προσέγγιση των θεμάτων του περιβάλλοντος. Εξ ορισμού η έννοια του περιβάλλοντος εμπεριέχει μια πολύπλευρη θεματολογία και για μια ορθή προσέγγιση στη μελέτη του περιβάλλοντος και την αντιμετώπιση των περιβαλλοντικών προβλημάτων απαιτείται μια σφαιρική διεπιστημονική προσέγγιση.

Το πλαίσιο στο οποίο κινήθηκε ως τώρα η διεπιστημονική προσέγγιση των θεμάτων του περιβάλλοντος ορίζεται από τις επιστήμες της Βιολογίας, της Οικολογίας, της Κοινωνιολογίας, της Περιβαλλοντικής Αγωγής, της Οικονομίας, της Περιβαλλοντικής Μηχανικής, του Δομημένου Περιβάλλοντος.

Οι απόφοιτοι του Τμήματος Περιβάλλοντος αποκτούν γνώσεις και εμπειρία που τους επιτρέπουν να ασχοληθούν με θέματα όπως: διαχείριση περιβάλλοντος (ανθρωπογενούς ή φυσικού), εκπαίδευση, ανανεώσιμες πηγές ενέργειας, διαχείριση χλωρίδας και πανίδας, χαρτογραφία, διαχείριση υγρών και στερεών αποβλήτων, ατμοσφαιρική ρύπανση, οικονομικά περιβάλλοντος, περιφερειακή ανάπτυξη, σχεδιασμός δομημένου περιβάλλοντος, σχεδιασμός και κατασκευή έργων, μελέτες περιβαλλοντικών επιπτώσεων.

II.1 Η Διοίκηση του Τμήματος

Όργανα του Τμήματος είναι η Γενική Συνέλευση, η Γενική Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης, το Διοικητικό Συμβούλιο και ο Πρόεδρος. Η Γενική Συνέλευση του Τμήματος απαρτίζεται από το Διδακτικό Ερευνητικό Προσωπικό (ΔΕΠ), εκπροσώπους των προπτυχιακών και μεταπτυχιακών φοιτητών ενώ η Γενική Συνέλευσης Ειδικής Σύθεσης (ΓΣΕΣ) είναι υπεύθυνη για τα θέματα που αφορούν τις μεταπτυχιακές σπουδές. Το Διοικητικό Συμβούλιο απαρτίζεται από τον Πρόεδρο του Τμήματος, τους Διευθυντές των Τομέων, έναν εκπρόσωπο των προπτυχιακών και έναν των μεταπτυχιακών φοιτητών. Πρόεδρος του Τμήματος Περιβάλλοντος είναι ο καθηγητής κ. Κωνσταντίνος Χαλβαδάκης, ενώ αναπληρωτής πρόεδρος ο καθηγητής κ. Δίας Χαραλαμπίδης.

III. Π.Μ.Σ. «Περιβαλλοντική Πολιτική και Διαχείριση»

III.1 ΓΕΝΙΚΑ

Η περιβαλλοντική κρίση αποτελεί ήδη από την δεκαετία του '70 μια πρόκληση για τον παραδοσιακό τρόπο άσκησης πολιτικών κοινωνικής ρύθμισης. Οι καθιερωμένοι τρόποι, θεσμοί και πρότυπα κρατικής παρέμβασης με στόχο την αναδιανομή του παραγόμενου πλούτου και την παροχή κοινωνικών υπηρεσιών αποδείχθηκαν ανίκανοι να αντιμετωπίσουν περίπλοκα περιβαλλοντικά ζητήματα, όπως την προστασία από δημόσιους κινδύνους και την αξιολόγηση πιθανώς μη αντιστρεπτών ζημιών στα οικοσυστήματα. Επίσης η ανάγκη για συνεχή ανάπτυξη σε παγκόσμιο, περιφερειακό και τοπικό επίπεδο που να συνδυάζεται με τις αρχές της περιβαλλοντικής διατήρησης και της κοινωνικής δικαιοσύνης τόσο ενδογενεακά όσο και διαγενεακά (αειφόρος ανάπτυξη), ανέδειξε την ανάγκη για σημαντικές αλλαγές στη φιλοσοφία, στους στόχους και στα εργαλεία αξιολόγησης των αναπτυξιακών πολιτικών.

Μετά από δύο δεκαετίες εμπειριών και συστηματικής περιβαλλοντικής διαχείρισης, ο Οργανισμός Οικονομικής Συνεργασίας και Ανάπτυξης (ΟΟΣΑ) συμβουλεύει τα κράτη-μέλη του να αλλάξουν πορεία: όχι η επεξεργασία μιας αυτόνομης περιβαλλοντικής πολιτικής *per se*, αλλά η ενσωμάτωση περιβαλλοντικών κριτηρίων και περιορισμών, πρακτικά σε όλα τα παραδοσιακά πεδία δημόσιας πολιτικής, φαίνεται να είναι η μόνη ρεαλιστική εναλλακτική επιλογή απέναντι στην περιβαλλοντική υποβάθμιση. Η ανάγκη προσδιορισμού του ουσιαστικού περιεχομένου των «περιβαλλοντικών εξαρτημάτων» αυτής της οριζόντιας τακτικής επιβάλλει την επεξεργασία ολοένα και περισσότερο περίπλοκων και γενικών θεωριών και υποδειγμάτων που μας βοηθούν να αναλύσουμε, εκτιμήσουμε και καταλάβουμε την διαπλοκή και τις συνεργατικές τους επιπτώσεις. Έτσι διαμορφώνεται ένα διπλό πεδίο επιστημονικού και επαγγελματικού ενδιαφέροντος, όπου πρέπει να συναντηθεί το μερικό με το γενικό, το θεωρητικό με το εμπειρικό, όπως συμβαίνει πάντα στις περιπτώσεις των αναδυόμενων νέων επιστημών.

III.2 Η ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΝΕΩΝ ΕΥΚΑΙΡΙΩΝ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗΣ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑΣ ΚΑΙ ΝΕΩΝ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΩΝ ΠΡΟΚΛΗΣΕΩΝ.

Στα πλαίσια των διεθνών και Ευρωπαϊκών εξελίξεων πρέπει να ειδωθούν και οι μελλοντικές ανάγκες της χώρας μας. Μετά από μια μακρά περίοδο χαμηλών ρυθμών ανάπτυξης και ουσιαστικής από-βιομηχανοποίησης κατά την δεκαετία 1985-1995, η Ελληνική οικονομία εισέρχεται σταδιακά στην φάση της δομικής ανάκαμψής της. Αυτή η οικονομική και κοινωνική βελτίωση αναμένεται να υποστηριχθεί τόσο με θεσμικές αλλαγές όσο και με μια σειρά μεγάλων έργων και παρεμβάσεων στους τομείς των τηλεπικοινωνιών, των μεταφορών, της παραγωγής ενέργειας, του τουρισμού, της γεωργίας κ.α. Η χώρα μας, με ένα πολιτισμικό και οικολογικό απόθεμα μοναδικό στην Ευρώπη, βρίσκεται σήμερα στη δύσκολη θέση να σταθμίσει δύο φαινομενικά αντιτιθέμενους στόχους: την απαίτηση για υψηλούς ρυθμούς ανάπτυξης της οικονομίας αφενός και την άρρητη ανάγκη διατήρησης της περιβαλλοντικής ποιότητας και των φυσικών πόρων αφετέρου. Σε γενικές γραμμές, η αρχή της *βιώσιμης ανάπτυξης* που διαπνέει την φιλοσοφία της περιβαλλοντικής πολιτικής σήμερα σε παγκόσμιο επίπεδο μπορεί να σχηματιστεί ως ο συνδυασμός τριών επιμέρους κυρίαρχων επιδιώξεων: της οικονομικής αποτελεσματικότητας (*economic efficiency*), της κοινωνικής ισότητας και δικαιοσύνης (*equity*)

και της προστασίας του περιβάλλοντος (conservation). Όμως η αδυναμία εφαρμογής στην Ελλάδα μιας σταθερής περιβαλλοντικής πολιτικής και ο χαμηλός βαθμός αποδοχής της σε εθνικό και περιφερειακό επίπεδο, υποδηλώνει ότι υπάρχουν δυσκολίες στη χάραξη και την αποτίμηση των επιπτώσεών της, αλλά και σε μεθοδολογικά και επιστημονικά προβλήματα.

Συνεπώς, οι σημερινές ανάγκες της Ελληνικής οικονομίας, στα πλαίσια της ολοκληρωμένης παγκόσμιας αγοράς και της πορείας συνοχής των Ευρωπαϊκών οικονομιών, δεν εστιάζονται τόσο σε παραδοσιακά αιτήματα για φθηνές πρώτες ύλες, χαμηλό κόστος παραγωγής, προστατευτισμό και συνεχή μεγέθυνση των μονάδων. Αντίθετα, οι παράμετροι της επιχειρηματικής δράσης και οι τάσεις στην Ευρωπαϊκή Ένωση προδιαγράφουν τις μελλοντικές εξελίξεις ως εξής:

- ανάπτυξη και marketing οικολογικών προϊόντων
- συνεχή σχεδιασμό της περιβαλλοντικής πολιτικής της επιχείρησης ως συγκριτικό πλεονέκτημα στον διεθνή ανταγωνισμό
- ενσωμάτωση του εξωτερικού κόστους στην τιμολόγηση
- συνεχή υπολογισμό του κόστους και της αποτελεσματικότητας εναλλακτικών τεχνολογιών αντιρρύπανσης
- εκτίμηση των τομεακών και μακρο-οικονομικών συνεπειών των περιβαλλοντικών ρυθμίσεων
- ανάπτυξη και καθιέρωση των μελετών (κοινωνικού) κόστους/οφέλους για το περιβάλλον
- μελέτη και εφαρμογή νέων περιβαλλοντικών πολιτικών οικονομικών εργαλείων
- τήρηση υποχρεώσεων προς διεθνείς οργανισμούς στα πλαίσια διεθνών συμβάσεων
- εμβάθυνση στην ουσία και έκταση των κοινωνικών, πολιτικών και πολιτισμικών επιπτώσεων της «περιβαλλοντικής δράσης και πολιτικής»
- εμβάθυνση στην έννοια της «αειφόρου ανάπτυξης» και ανάπτυξη σχετικών δεικτών
- εκτίμηση των επιπτώσεων των κλαδικών πολιτικών (γεωργίας, βιομηχανίας, μεταφορών, ενέργειας, τουρισμού κλπ), σε χωρικό επίπεδο με στόχο τον σχεδιασμό ολοκληρωμένων και αποτελεσματικών πολιτικών βασισμένων στις αρχές της βιώσιμης ανάπτυξης (Local Agenda 21).
- σχεδιασμό ανάπτυξης ιδιαίτερα ευαίσθητων περιοχών όπως είναι οι παράκτιες ζώνες και τα νησιά

Για την αντιμετώπιση των νέων αναγκών, εντείνεται καθημερινά η ζήτηση, τόσο στον ιδιωτικό όσο και στο δημόσιο και κοινωνικό τομέα, ακόμη και στο χώρο των πολιτικών θεσμών (κόμματα, μη κυβερνητικές οργανώσεις, ομάδες πίεσης κ.ο.κ.) στελεχών με εμπειριστατωμένες γνώσεις επί των περιβαλλοντικών φαινομένων και διεργασιών. Τα στελέχη αυτά πρέπει επιπρόσθετα να είναι εκπαιδευμένα για να παίζουν διευθυντικό ρόλο σε έργα, προγράμματα και πολιτικές που απαιτούν σύνθετη θεώρηση μέσα από το πρίσμα των φυσικών, τεχνολογικών και κοινωνικών επιστημών. Η εντεινόμενη κριτική για την εφαρμοσιμότητα των ασκούμενων πολιτικών και για τον χαμηλό δείκτη συμμόρφωσης των ρυπαινόντων στους περιβαλλοντικούς θεσμούς και ρυθμίσεις, δεν είναι τίποτα άλλο παρά μια έμμεση αναγνώριση της ανάγκης στελεχών με τέτοιες δεξιότητες, γνώσεις και γενικότερη καλλιέργεια, που θα μπορούσαν να σχεδιάσουν, να εποπτεύσουν, να διοικήσουν και να αξιολογήσουν προγράμματα, πολιτικές και μελέτες / έρευνες στο πεδίο της περιβαλλοντικής πολιτικής. Η Ελλάδα, τέλος, έχει ανάγκη τέτοιων στελεχών και για την συμμετοχή της σε διεθνή όργανα, τα οποία με εντεινόμενο ρυθμό υπεισέρχονται ως αποφασιστικοί παράγοντες για την διαμόρφωση του πολιτικού πεδίου πάνω στο οποίο εξελίσσεται το περιβαλλοντικό ζήτημα και οι επιμέρους εκφάνσεις του.

Ταυτόχρονα οι κοινωνικές πιέσεις στην Ελλάδα και την Ευρώπη (από μη-κυβερνητικές

οργανώσεις αλλά και ενεργούς πολίτες) για αναβάθμιση της ποιότητας ζωής και του περιβάλλοντος, για προστασία της φύσης, διατήρηση της βιοποικιλότητας και της πολιτισμικής και κοινωνικής ποικιλότητας, θέτουν το ζήτημα της περιβαλλοντικής διαχείρισης στην ημερήσια διάταξη υψηλής προτεραιότητας των περισσότερων κυβερνήσεων και ωθούν στην ανάπτυξη νέων κοινωνικών συμμαχιών, αλλά και αποτελεσματικών ρυθμίσεων. Παράλληλα, ο αυξανόμενος ρόλος του ελεύθερου χρόνου και της αναψυχής στη ζωή των πολιτών, σε συνδυασμό με την συνεχώς εντεινόμενη σπανιότητα του φυσικού και πολιτισμικού κεφαλαίου, υπερθεματίζουν την αναβάθμιση στην κλίμακα των ανθρωπίνων προτιμήσεων της σημασίας των προστατευτέων περιοχών, των παραδοσιακών μορφών φυσικής διαβίωσης και της πολιτισμικής κληρονομιάς γενικότερα. Την αξιολόγηση, προστασία και διαχείριση των παραπάνω θα κληθούν να υπηρετήσουν εξειδικευμένοι επιστήμονες στην περιβαλλοντική πολιτική και διαχείριση.

III.3 ΔΙΟΙΚΗΤΙΚΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Η λειτουργία του Μεταπτυχιακού Προγράμματος υποστηρίζεται από τη **Γραμματεία του Μεταπτυχιακού Προγράμματος**, τη **Φοιτητική Μέριμνα** και το **Γραφείο Διασύνδεσης του Πανεπιστημίου Αιγαίου**.

Η **Γραμματεία** του ΠΜΣ (τηλ. 2251036252) έχει την ευθύνη για την γραμματειακή και επιμελητειακή υποστήριξη του Προγράμματος. Οι φοιτητές αποτείνονται στην Γραμματεία για θέματα:

- έκδοσης φοιτητικών ταυτοτήτων και πιστοποιητικών
- εγγραφής και αποφοίτησης
- ενημέρωσης για το πρόγραμμα σπουδών
- πληρωμής διδάκτρων
- παράδοσης εργασιών διπλωματικών διατριβών
- διανομής σημειώσεων

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές κατά την έναρξη του ακαδημαϊκού έτους παραλαμβάνουν από τη Γραμματεία του προγράμματος το ατομικό τους δελτίο φοιτητικού εισιτηρίου (πάσο) καθώς και την ταυτότητα της βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου. Η Γραμματεία είναι υπεύθυνη για την οργάνωση ενημερωτικής επίσκεψης των μεταπτυχιακών φοιτητών στη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου και στο Μικροϋπολογιστικό κέντρο του Τμήματος Περιβάλλοντος. **Η Γραμματεία του ΠΜΣ δέχεται τους φοιτητές Δευτέρα, Τετάρτη και Παρασκευή 10:00 – 13:00.**

Η Γραμματεία του Προγράμματος μεριμνά επίσης για την προετοιμασία δημιουργίας προσωπικού κωδικού πρόσβασης στο ηλεκτρονικό ταχυδρομείο του πανεπιστημιακού δικτύου ΑΙΓΑΙΟ-NET. Οι κωδικοί πρόσβασης δίνονται προσωπικά στο κάθε φοιτητή από τον υπεύθυνο του Μικροϋπολογιστικού κέντρου του Τμήματος Περιβάλλοντος, Ανδρέου Αντώνη (κτίριο Ξενία, τηλ. 2251036285, γραφείο 313).

Η **Υπηρεσία Φοιτητικής Μέριμνας** του Παν. Αιγαίου έχει την ευθύνη για την:

- λχο της διαδικασίας στέγασης των φοιτητών σε συμβεβλημένα ξενοδοχεία
- έκδοση βιβλιαρίων υγειονομικής περίθαλψης
- χορήγηση φοιτητικών δανείων
- βοήθηση των φοιτητών στην ανεύρεση διαμερισμάτων για ενοικίαση

Για κάθε ένα από τα παραπάνω θέματα η Φοιτητική Μέριμνα στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους εκδίδει σχετικές ανακοινώσεις. Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές του προγράμματος δικαιούνται όλες τις παροχές που προβλέπονται και για τους προπτυχιακούς φοιτητές του Πανεπιστημίου Αιγαίου, οπότε κρίνεται απαραίτητη η επίσκεψη τους στην Φοιτητική Μέριμνα για την καλύτερη ενημέρωσή τους (Λόφος Πανεπιστημίου, τηλ. 2251036137, κα Αντωνοπούλου Φλώρα).

Στόχος του Γραφείου Διασύνδεσης του Παν. Αιγαίου είναι η διευκόλυνση της ένταξης των πτυχιούχων στην παραγωγική διαδικασία και η ενημέρωση των φοιτητών για τις τάσεις που επικρατούν στην αγορά εργασίας. Οι δραστηριότητες του Γραφείου Σταδιοδρομίας αφορούν στη:

- Συλλογή πληροφοριών σχετικά με την επαγγελματική αποκατάσταση των πτυχιούχων του Πανεπιστημίου Αιγαίου.
- Σύνδεση με την αγορά εργασίας
- Επιμόρφωση - ενημέρωση σχετικά με τις μεταπτυχιακές σπουδές στην Ελλάδα, τις μεταπτυχιακές σπουδές στο εξωτερικό, τις χορηγούμενες υποτροφίες για προπτυχιακές και μεταπτυχιακές σπουδές, τις κατατακτήριες εξετάσεις στα Ελληνικά Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, τα επιμορφωτικά σεμινάρια, τις ημερίδες και τα συνέδρια, τη διαδικασία ανεύρεσης εργασίας.

Υπεύθυνη επικοινωνίας με τους φοιτητές είναι η κα Αλεξάνδρα Κοντού (τηλ. 2251036175) ενώ πληροφορίες μπορείτε να πάρετε και από την ιστοσελίδα του Γραφείου Διασύνδεσης του Πανεπιστημίου Αιγαίου, <http://www.aegean.gr/career>

III.4 ΜΕΤΑΠΤΥΧΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΙΔΙΚΕΥΣΗΣ (ΜΑΣΤΕΡ):

III.4.1 ΓΕΝΙΚΕΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΕΣ

α. Διάρκεια

Το Πρόγραμμα για την απόκτηση του διπλώματος **Μάστερ** παρέχει τη δυνατότητα επιλογής μονοετούς και διετούς κύκλου σπουδών. Το μονοετές πρόγραμμα σπουδών διαρκεί 12 μήνες και περιλαμβάνει τέσσερεις σπονδύλους, οι τρεις πρώτοι με τη διδασκαλία μαθημάτων και ο τέταρτος με την εκπόνηση της διπλωματικής διατριβής από τους φοιτητές. Το διετές πρόγραμμα απευθύνεται σε επαγγελματίες και έχει ερευνητικό χαρακτήρα με άξονα την εκπόνηση μεταπτυχιακής διατριβής. Από το ακαδ. έτος 2007-08 το ΠΤΜΣ δεν έχει δεχθεί φοιτητές για το Διετές Πρόγραμμα.

β. Σε ποιους απευθύνεται:

Στο Πρόγραμμα Μάστερ γίνονται δεκτοί πτυχιούχοι ΑΕΙ και ΤΕΙ της ημεδαπής ή της αλλοδαπής. Οι κάτοχοι τίτλων σπουδών της αλλοδαπής οφείλουν να προσκομίσουν την αναγνώριση του τίτλου τους από το ΔΟΑΤΑΠ.

γ. Προϋποθέσεις και διαδικασία επιλογής υποψηφίων

Απαραίτητη προϋπόθεση για την παρακολούθηση του προγράμματος Μάστερ είναι η καλή γνώση της Αγγλικής γλώσσας (τόσο για την κατανόηση της βιβλιογραφίας, η οποία στο μεγαλύτερο μέρος

της είναι αγγλική, όσο και για την παρακολούθηση των επισκεπτών καθηγητών από τα συνεργαζόμενα ιδρύματα).

Για το **Δίπλωμα Ειδίκευσης** η επιλογή των εισακτέων βασίζεται:

- στη μελέτη των φακέλων υποψηφιότητας
- σε γραπτή εξέταση σε ερωτηματολόγιο πολλαπλών επιλογών επί των βασικών αρχών της περιβαλλοντικής επιστήμης στην Αγγλική
- σε προφορική συνέντευξη.

δ. Διαδικασία υποβολής αιτήσεων υποψηφίων Μεταπτυχιακών φοιτητών

Η πρόσκληση ενδιαφέροντος για την υποβολή υποψηφιοτήτων δημοσιεύεται τον Μάρτιο κάθε έτους και περιέχει όλες τις πληροφορίες για τον τρόπο υποβολής των αιτήσεων, τα απαραίτητα προσόντα, τα απαιτούμενα δικαιολογητικά και τα κριτήρια επιλογής.

Η προθεσμία υποβολής αιτήσεων αναφέρεται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος και ορίζεται στο πρώτο δεκαήμερο του Ιουνίου.

Οι αιτήσεις είναι έγκυρες, αν υποβληθούν απευθείας στη [Γραμματεία](#) του ΠΜΣ ή ταχυδρομηθούν εντός της καθοριζόμενης κάθε χρόνο προθεσμίας

ε. Δίδακτρα, Σπουδαστικά Βοηθήματα, Υποτροφίες

Το Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα προσφέρει την δυνατότητα υποτροφιών και σπουδαστικών βοηθημάτων σε μεταπτυχιακούς φοιτητές βάσει των χρηματοδοτικών δεδομένων του Προγράμματος για κάθε ακαδημαϊκό έτος. Οι υποτροφίες δίνονται με βάση την ακαδημαϊκή επίδοση των φοιτητών καθώς και τις ανάγκες υποστήριξης του εκπαιδευτικού και οργανωτικού έργου του Προγράμματος. Στους μεταπτυχιακούς φοιτητές δίνεται η δυνατότητα λήψης σπουδαστικού βοηθήματος για την εκπόνηση της πτυχιακής τους εργασίας στην Ελλάδα ή το εξωτερικό με ειδικά κατά περίπτωση κριτήρια επιλογής. Το ΠΜΣ έχει αναπτύξει σειρά συνεργασιών με ελληνικούς και διεθνείς οργανισμούς όπως ο Διεθνής Αερολιμένας Αθηνών «Ελ. Βενιζέλος», το Mediterranean Action Plan (MAP), η Τράπεζα του Συμβουλίου της Ευρώπης, το Μουσείο Φυσικής Ιστορίας της Γαλλίας, η Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Λέσβου, η ΤΕΔΚ Λέσβου, το Δήμο Μυτιλήνης κλπ, δίνοντας έτσι την ευκαιρία στους φοιτητές του να αποκτήσουν - μέσα από την εκπόνηση της πτυχιακής τους εργασίας - εμπειρία πάνω σε θέματα που αφορούν την Περιβαλλοντική Πολιτική και Διαχείριση σε τοπικό, εθνικό και παγκόσμιο επίπεδο.

Για την επιλογή των δικαιούχων των σπουδαστικών βοηθημάτων / ερευνητικών χορηγιών λαμβάνεται υπόψη:

- α) Ο μέσος όρος των υποψηφίων, οποίος πρέπει να είναι κατ' ελάχιστο 7, υπολογίζοντας το βαθμό του φοιτητή κατά την πρώτη εξεταστική περίοδο.
- β) Η βαθμολογία των υποψηφίων σε μαθήματα του ΠΜΣ συναφή με το αντικείμενο του σπουδαστικού βοηθήματος / ερευνητικής χορηγίας.
- γ) Η εισήγηση του επιβλέποντος του θέματος καθηγητή.

Το ΠΜΣ προβλέπει δίδακτρα για τους μεταπτυχιακούς φοιτητές, ύψους 2.000€ ετησίως. Η πολιτική καταβολής του ποσού αυτού βασίζεται στην εκτίμηση ότι η καταβολή διδάκτρων θα

ενδυναμώνει το αίσθημα συνέπειας και ευθύνης των φοιτητών για την παρακολούθηση του προγράμματος, ενώ επιτρέπει ενίσχυση των εκπαιδευτικών και των ερευνητικών του δραστηριοτήτων. Τα διδάκτρα καταβάλλονται στον Ειδικό τραπεζικό λογαριασμό (Alpha Bank, 601002001000810 με IBAN GR95 0140 6010 6010 0200 1000 810) με την ένδειξη «ΠΜΣ, Περιβαλλοντική πολιτική και Διαχείριση» ως εξής:

€ 400 κατά την αποδοχή της ένταξης των νέων φοιτητών στο ΜΠΣ.

€ 800 έως την 16^η Οκτωβρίου 2009

€ 800 έως την 12^η Φεβρουαρίου 2010

στ. Διπλωματική διατριβή

Η έρευνα και συγγραφή της διπλωματικής διατριβής διαρκεί τουλάχιστον 3 μήνες για το μονοετές πρόγραμμα και ένα ακαδημαϊκό έτος για το διετές πρόγραμμα. Η διπλωματική διατριβή εξειδίκευσης (thesis) αποτελεί δημόσιο έγγραφο, το οποίο πρέπει να πληρεί ορισμένες τυπικές και ουσιαστικές προϋποθέσεις. Η βαθμολόγηση της γίνεται με υποστήριξη σε τριμελή εξεταστική επιτροπή. Η μορφή της διατριβής παρουσιάζεται στην ιστοσελίδα του προγράμματος, Τα κριτήρια αξιολόγησης της διπλωματικής διατριβής είναι τα εξής:

- Σαφήνεια Ερευνητικού Ερωτήματος
- Βιβλιογραφική έρευνα
- Σαφήνεια Ερευνητικού Ερωτήματος
- Θεωρητική τεκμηρίωση
- Μεθοδολογία
- Εμπειρικό μέρος
- Συμπεράσματα
- Ποιότητα παρουσίασης
- Δομή/ Μορφή εργασίας
- Αυτονομία εργασίας

Οι σημειώσεις των μαθημάτων του ΠΜΣ είναι διαθέσιμες στον Server του Τμήματος Περιβάλλοντος, ακολουθώντας τη διαδρομή:

Env-server==) courses ==) Postgraduate Courses ==) Environmental Policy and Management

III.4.2 ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΜΑΘΗΜΑΤΩΝ ΜΟΝΟΕΤΟΥΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΜΑΣΤΕΡ

Κατά την πρώτη εισαγωγική εβδομάδα του ακαδημαϊκού έτους το πρόγραμμα οργανώνει σειρά σεμιναριακών διαλέξεων που αφορούν τη γνωριμία των φοιτητών με τη βιβλιοθήκη και το μικροϋπολογιστικό κέντρο του Πανεπιστημίου, τις τεχνικές συγγραφής επιστημονικών κειμένων, και άλλες διαλέξεις που κρίνονται χρήσιμες για τον προσανατολισμό των νέων φοιτητών

Το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακού Διπλώματος Ειδίκευσης περιλαμβάνει 3 σπονδύλους .

Ο 1^{ος} σπόνδυλος «Περιβαλλοντικές προκλήσεις» έχει ως στόχο να οδηγήσει τους φοιτητές στην εμβάθυνση των γνώσεων τους σχετικά με τα μεγάλα περιβαλλοντικά προβλήματα, με τα αίτια που τα δημιουργούν και τις επιπτώσεις που προκαλούν. Το κάθε μάθημα ολοκληρώνεται σε 2 εβδομάδες με καθημερινές διαλέξεις και δραστηριότητες και την πλήρη αφοσίωση των φοιτητών σε αυτό. Ο σπόνδυλος διαρκεί 14 εβδομάδες και περιλαμβάνει τα παρακάτω μαθήματα:

- 1 Βιόσφαιρα και οι αλληλεπιδράσεις με την ανθρώπινη κοινωνία: κλίμα, αλλαγές χρήσης γης, μεταβολές στη βιοποικιλότητα, μεταβολές στη γεωργία (διδάσκων: Π. Τζεδάκης - 2 πρώτες εβδομάδες, 2,5 Διδακτικές μονάδες- ΔΜ)

2. Εισαγωγή στην περιβαλλοντική Επιστήμη (διδάσκων Κ.Τ. Χαλβαδάκης 2,5 ΔΜ)
3. Ενεργειακή πολιτική και λήψη αποφάσεων (Δ. Χαραλαμπίδης 2,5 ΔΜ)
4. Βελτίωση επιδόσεων επιχειρήσεων και οργανισμών (διδάσκων: Κ. Ευαγγελινός 2,5 ΔΜ)
5. Διαχείριση προστατευτέων περιοχών (διδάσκοντες: Τ. Ακριώτης, Κ. Θεοδώρου 2,5 ΔΜ)
6. Περιβαλλοντικά οικονομικά: τα προβλήματα που δημιουργούνται από τη λειτουργία του οικονομικού συστήματος (διδάσκων: Μ. Σκούρτος 2,5 ΔΜ)
7. Μέθοδοι έρευνας στο περιβάλλον (Συντονιστής: Κ. Π. Χαλβαδάκης 2,5 ΔΜ)

Ο 2^{ος} σπόνδυλος «Περιβαλλοντική πολιτική και διαχείριση» έχει ως στόχο την εξοικείωση των φοιτητών με την διαχείριση περιβαλλοντικών προβλημάτων και το σχεδιασμό χωρικών ή α-χωρικών πολιτικών (10 εβδομάδες)

1. Περιβαλλοντική πολιτική και δίκαιο περιβάλλοντος (διδάσκων: Ι. Μποτετζάγιας 2,5 ΔΜ)
2. Περιβαλλοντική επικοινωνία και κοινωνιολογία (διδάσκων: Ι. Μποτετζάγιας 2,5 ΔΜ)
3. Εκτίμηση περιβαλλοντικού κινδύνου (διδάσκων: Γ. Ματσίνο 2,5 ΔΜ)
4. Οικονομική αξιολόγηση (Μ. Σκούρτος 2,5 ΔΜ)
5. Σπουδαστήριο περιβαλλοντικής διαχείρισης (Συντονιστής: Κ. Χαλβαδάκης 3,5 ΔΜ)

Προαιρετικό: Γεωπληροφορική: Εφαρμογές των εργαλείων της γεωπληροφορικής στον περιβαλλοντικό σχεδιασμό (Προπτυχιακό Πρόγραμμα Σπουδών Ε. Παπαπαναγιώτου)

Κατά τον 3^ο σπόνδυλο οι φοιτητές εκπονούν τη Μεταπτυχιακή Διατριβή (13ΔΜ), το θέμα της οποίας θα πρέπει να έχει ήδη προσδιορισθεί μετά από συνεργασία των φοιτητών με τους διδάσκοντες του ΠΜΣ. Απαραίτητη προϋπόθεση για την παρουσίαση των Διπλωματικών Διατριβών αποτελεί η επιτυχής ολοκλήρωση των μαθημάτων. Οι φοιτητές οφείλουν να έχουν δηλώσει το θέμα και τον επιβλέποντα της διατριβής τους μέχρι τις 15 Ιουνίου.

Οι φοιτητές οφείλουν να παρουσιάσουν τις διπλωματικές τους διατριβές μέχρι την 10^η Νοεμβρίου. Σε περίπτωση που οι φοιτητές δεν είναι σε θέση να καταθέσουν τη διατριβή τους μέχρι τότε τους δίνεται η δυνατότητα παράτασης κατάθεσης της διατριβής μόνο σε εξαιρετικές περιπτώσεις και ύστερα από αιτιολογημένη έκθεση του επιβλέποντος καθηγητή τους και απόφαση της ΓΣΕΣ. Στην περίπτωση αυτή και για όσο διάστημα παραμένουν εγγεγραμμένοι στο Πρόγραμμα, οι φοιτητές υποχρεούνται στη καταβολή διδάκτρων ύψους 1000 € ενώ η παράταση ολοκλήρωσης της διπλωματικής δεν μπορεί να υπερβαίνει τους τρεις μήνες (Φεβρουάριος επόμενου έτους).

Οι φοιτητές καλούνται να παρακολουθήσουν και άλλες εκπαιδευτικές ή ερευνητικές δραστηριότητες που οργανώνονται στη Μυτιλήνη, όπως ερευνητικά σεμινάρια για υποψήφιους διδάκτορες, διαλέξεις, συνέδρια κλπ.

III.4.3 ΥΠΟΧΡΕΩΣΕΙΣ ΦΟΙΤΗΤΩΝ - ΕΞΕΤΑΣΕΙΣ - ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗΣ

Οι μεταπτυχιακοί φοιτητές που γίνονται δεκτοί στο Μονοετές Πρόγραμμα Σπουδών είναι υποχρεωμένοι:

- Να παρακολουθούν κανονικά τα μαθήματα του ισχύοντος προγράμματος σπουδών. Απουσία πέρα από το 30% των διαλέξεων συνιστά αντικειμενικό λόγο αποτυχίας στο αντίστοιχο μάθημα και εκ νέου παρακολούθηση του το επόμενο ακαδημαϊκό έτος
- Να εφοδιάζονται εγκαίρως με τα απαραίτητα συγγράμματα και φωτοτυπίες επιστημονικών άρθρων που καλύπτουν τη διδακτέα ύλη.
- Να υποβάλουν μέσα στις προβλεπόμενες προθεσμίες τις απαιτούμενες εργασίες για το κάθε μάθημα.
- Να προσέρχονται για τις προβλεπόμενες εξετάσεις

Η μη τήρηση των παραπάνω, στο βαθμό που δυσχεραίνει την παρακολούθηση μαθημάτων και εξέταση σε αυτά, χωρίς σοβαρή και τεκμηριωμένη δικαιολογία, αποτελεί βάση απορριπτικού βαθμού ή αποκλεισμού από το πρόγραμμα μετά από εισήγηση της Συντονιστικής Επιτροπής.

Εξετάσεις Οι φοιτητές εξετάζονται τόσο κατά τη διάρκεια όσο και στο τέλος κάθε σπονδύλου, στα μαθήματα που έχουν διδαχθεί. Ο τρόπος εξέτασης και βαθμολογίας των φοιτητών αποφασίζεται ανά μάθημα από τον διδάσκοντα. Η τελική βαθμολογία και η επιτυχία ή αποτυχία στα μαθήματα ανακοινώνεται μετά το τέλος του σπονδύλου από τη Γραμματεία.

Τελική βαθμολογία μαθήματος Η τελική βαθμολογία ενός μαθήματος στηρίζεται στις αντίστοιχες βαθμολογίες των ενδιάμεσων και τελικών εξετάσεων καθώς και πιθανών τυχόν εργασιών, που εκπονούνται στα πλαίσια του μαθήματος, όπως εξειδικεύεται από τον Διδάσκοντα. Η βαθμολογία της Διπλωματικής Εργασίας βασίζεται στη συνολική της ποιότητα. Για να θεωρηθεί επιτυχής η εξέταση ενός μαθήματος απαιτείται συγκέντρωση τουλάχιστον 5 μονάδων από τις 10 (άριστα).

Υπολογισμός βαθμού πτυχίου Η βαρύτητα του κάθε μαθήματος στον υπολογισμό του βαθμού πτυχίου των φοιτητών, εξαρτάται από τις διδακτικές του μονάδες (ΔΜ). Διπλωματική Διατριβή αντιστοιχεί σε 13 ΔΜ. Για την ολοκλήρωση του ΤΠΜΣ απαιτείται η συγκέντρωση 44 ΔΜ

Ενδεχόμενη αποτυχία Οι περιπτώσεις των φοιτητών που αποτυγχάνουν σε ένα μάθημα σε δύο συνεχείς εξεταστικές περιόδους ή συγχρόνως σε περισσότερα από δύο μαθήματα οποιουδήποτε σπονδύλου, εξετάζονται κατά περίπτωση από την ΕΣ η οποία κρίνει τις ουσιαστικές και τυπικές διαστάσεις του προβλήματος και έχει τη δυνατότητα κατά την κρίση της να αποφασίσει για τον φοιτητή την επανάληψη παρακολούθησης του (των) μαθήματος (ων) κατά το επόμενο ακαδημαϊκό έτος ή ακόμα και τη διαγραφή του από το Πρόγραμμα.

5 ΣΥΜΒΟΥΛΟΣ ΣΠΟΥΔΩΝ

Ο Σύμβουλος Σπουδών παρέχει στον φοιτητή την αναγκαία αρωγή και συμπαράσταση για να ανταπεξέλθει στις απαιτήσεις που επιβάλλει η παρακολούθηση του Προγράμματος. Η συμπαράσταση αυτή εκδηλώνεται με την παρακολούθηση των ιδιαιτέρων ενδιαφερόντων του φοιτητή ώστε να προσαρμόζεται βαθμιαία η επιστημονική και επαγγελματική του ειδίκευση στην προσωπικότητα και τις δυνατότητες του. Ο Σύμβουλος Σπουδών συνδράμει

επίσης τον φοιτητή σε δυσκολίες ή προβλήματα που ανακύπτουν στα πλαίσια της φοιτητικής του ζωής.

Για τους νεοεισερχόμενους φοιτητές του μονοετούς κύκλου, Σύμβουλος Σπουδών τους ορίζεται ένας από τους διδάσκοντες του προγράμματος, ύστερα από εισήγηση της ΓΣΕΣ κατά την πρώτη συνεδρίαση του ακαδημαϊκού έτους. Η Γραμματεία του Προγράμματος ενημερώνει τους φοιτητές για τον Σύμβουλο Σπουδών τους ο οποίος μπορεί να διαφέρει από εκείνον που θα επιλέξουν για την εκπόνηση της πτυχιακής τους διατριβής.

Για τους φοιτητές του διετούς κύκλου ο σύμβουλος καθηγητής ταυτίζεται με τον επιβλέποντα και ορίζεται κατά την επιλογή του φοιτητή με την ίδια λογική που επιλέγεται ο επιβλεπών καθηγητής για τους υποψήφιους διδάκτορες.

III.6 ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΔΙΑΔΙΚΑΣΙΑ

Στόχος της εκπαιδευτικής διαδικασίας του Προγράμματος, είναι η παροχή συνολικής ενιαίας επιστημονικής γνώσης, μέσω της δομημένης χρονικής διαδοχής των σπονδύλων, η οποία αφ'ενός εξασφαλίζει την διασύνδεση της επιστημονικής διαδοχής και αλληλουχίας των σπονδύλων, αναπτύσσοντας δεσμούς αμοιβαίας εκπαιδευτικής υποστήριξης μεταξύ των διαφορετικών γνωστικών αντικειμένων και αφ'ετέρου περιορίζει τις αλληλοεπικαλύψεις.

Με τη συμμετοχή επισκεπτών καθηγητών από τα συνεργαζόμενα ιδρύματα αλλά και από άλλα Πανεπιστήμια της Ελλάδας και του εξωτερικού, επιτυγχάνεται η παροχή στους φοιτητές ενός βασικού συνόλου αναλυτικών εργαλείων και εννοιών από το χώρο της οικονομικής θεωρίας, της πολιτικής επιστήμης και του φυσικού σχεδιασμού, επιτρέποντας την εμβάθυνση στους τομείς της Περιβαλλοντικής Πολιτικής και Διαχείρισης. Παράλληλα η εκμετάλλευση των δυνατοτήτων που παρέχει η τεχνολογία των Η/Υ και του διαδικτύου (τηλε-εκπαίδευση, συστήματα τηλε-συνδιάσκεψης), συμβάλλει στην βελτιστοποίηση των δυνατοτήτων που παρέχονται στους φοιτητές του προγράμματος.

Για το Διετές Πρόγραμμα Σπουδών το Πρόγραμμα από το προσεχές ακαδημαϊκό έτος ξεκινά πιλοτικά τη χρήση του WebCT, ενός περιβάλλοντος ανάπτυξης και συγγραφής εκπαιδευτικού υλικού. Βασίζεται στην χρήση του διαδικτύου τόσο για την δημιουργία όσο και για την πρόσβαση του εκπαιδευτικού υλικού, γεγονός που το καθιστά πολύ εύχρηστο και ευέλικτο. Παρέχει δυνατότητες σχεδιασμού της διεπαφής και ενσωμάτωσης διαφόρων εκπαιδευτικών εργαλείων. Επιτρέπει τη διαχείριση των χρηστών και των μαθημάτων μέσα από πολύ εύχρηστα εργαλεία. Είναι ένα εξαιρετικά προσαρμόσιμο εργαλείο ανάλογα με τις ανάγκες-απαιτήσεις και το επίπεδο κάθε μαθήματος.

Το **WebCT Vista**, καταλαμβάνει την πρώτη θέση στην παγκόσμια αγορά στον τομέα των επαγγελματικών ακαδημαϊκών συστημάτων (AES). Πρόκειται για ένα ιδιαίτερα πρωτοποριακό προϊόν που δεν περιορίζεται στη διαχείριση διαλέξεων και εξ αποστάσεως μαθημάτων αλλά προσπαθεί να δώσει μια ολοκληρωμένη λύση. Πρωωθεί τη δημιουργία ενός συστήματος e-learning που προσαρμόζεται και ενσωματώνει ολόκληρη την προϋπάρχουσα δομή του ακαδημαϊκού ιδρύματος. Το WebCT Vista είναι μια πολυπρισματική e-learning πλατφόρμα που συνδυάζει όλα τα απαραίτητα εργαλεία για τη δημιουργία, διαχείριση, ανανέωση εκπαιδευτικών μαθημάτων.

III.7 ΔΙΕΘΝΕΙΣ ΣΥΝΕΡΓΑΣΙΕΣ

Το Πρόγραμμα δίνει μεγάλη σημασία στην ανάπτυξη των διεθνών συνεργασιών. Από το ακαδ. έτος 2005-06 το Πρόγραμμα Μεταπτυχιακών Σπουδών στις Περιβαλλοντικές επιστήμες, την Πολιτική και τη Διαχείριση (Masters Course in Environmental Sciences, Policy and Management, MESPOM - www.mespom.org) οργανώνεται με τη συνεργασία τεσσάρων σημαντικών ευρωπαϊκών ιδρυμάτων στην περιβαλλοντική έρευνα και τη μεταπτυχιακή εκπαίδευση: του Πανεπιστημίου Αιγαίου, του Πανεπιστημίου της Κεντρικής Ευρώπης (CEU) (Ουγγαρία), του Πανεπιστημίου του Lund (Σουηδία) και του Πανεπιστημίου του Manchester (Μεγ. Βρετανία). Το MESPOM λειτουργεί στα πλαίσια του Ευρωπαϊκού Προγράμματος "Erasmus Mundus". Η συνεργασία στοχεύει να προωθήσει μια αληθινά ευρωπαϊκή προοπτική στις περιβαλλοντικές σπουδές με το συνδυασμό των σκανδιναβικών, μεσογειακών, δυτικών και των κεντρο-ευρωπαϊκών μορφωτικών παραδόσεων και προσεγγίσεων σε θέματα της καθημερινής ζωής μέσα σ'ένα κοινό εκπαιδευτικό και ερευνητικό πλαίσιο.

Το MESPOM προετοιμάζει σπουδαστές απ' όλο τον κόσμο για τον προσδιορισμό, την ανάπτυξη και την εφαρμογή των ενσωματωμένων λύσεων στις περιβαλλοντικές προκλήσεις, σε ένα διεθνές πλαίσιο. Το Πρόγραμμα προσφέρει ένα περιεκτικό δι- και πολύ-επιστημονικό πρόγραμμα σπουδών στις περιβαλλοντικές σπουδές που προκαλεί το ενδιαφέρον των φοιτητών να ενσωματώσουν τη θεωρία και την πρακτική για τη συστηματική ανάλυση, την ολιστική κατανόηση, και τη διαχείριση των διαφορετικών περιβαλλοντικών ζητημάτων στα διάφορα κοινωνικά πλαίσια. Εκτός από την ακαδημαϊκή εργασία τους, οι φοιτητές αναπτύσσουν την έρευνα, επικοινωνία και άλλες επαγγελματικές δεξιότητες, μαθαίνουν να προσανατολίζονται στα ευρωπαϊκά και παγκόσμια δίκτυα των περιβαλλοντικών Ιδρυμάτων και να διαμορφώνουν τους σχετικούς στόχους και τις στρατηγικές σταδιοδρομίας.

Τα συνεργαζόμενα Ιδρύματα έχουν περισσότερα από 50 χρόνια συνδυασμένης εμπειρίας στην προσφορά διεπιστημονικών Περιβαλλοντικών Προγραμμάτων Master's στο διεθνές ακαδημαϊκό περιβάλλον, ενώ παράλληλα έχουν συμπληρωματικούς ερευνητικούς πυρήνες (CEU - στην περιβαλλοντική πολιτική, Πανεπιστήμιο του Lund - στις προληπτικές περιβαλλοντικές στρατηγικές, Πανεπιστήμιο του Manchester - στον έλεγχο της ρύπανσης, και το Πανεπιστήμιο Αιγαίου - στη βιώσιμη ανάπτυξη των νησιών και των απομονωμένων περιοχών) και ένα ευρύ παρελθόν συνεργασίας, που δημιουργεί μια στέρεη πλατφόρμα για ένα Μεταπτυχιακό Πρόγραμμα υψηλής ποιότητας, πραγματικά διεθνές και ολοκληρωμένο.

Εκτός από το MESPOM το Πρόγραμμα προχωρά και στην ανάπτυξη συνεργασιών με ερευνητικά Ιδρύματα του εξωτερικού για την υποστήριξη διπλωματικών διατριβών των φοιτητών του Προγράμματος. Τρεις από τους φοιτητές του ακαδ. έτους 2004-05 θα διεκπεραιώσουν τις διπλωματικές τους διατριβές στην Γενική Διεύθυνση Έρευνας της ΕΕ στις Βρυξέλλες, ενώ μία φοιτήτρια θα διεκπεραιώσει τη διπλωματική της διατριβή στο Μουσείο Φυσικής Ιστορίας των Παρισιών.

Το Πρόγραμμα προχωρά επίσης στην υπογραφή MOU (Memorandum of Understanding) με το Mediterranean Action Plan (MAP) - UNEP (www.unepmap.org) με σκοπό την ανάπτυξη πολύπλευρης συνεργασίας με τον κατ'έξοχή φορέα που ασχολείται με την περιβαλλοντική πολιτική και διαχείριση στη Μεσόγειο. Η Μεσόγειος, μια περιοχή όπου συναντώνται τα προβλήματα του αναπτυσσόμενου βορρά με εκείνα του υπανάπτυκτου νότου, αποτελεί «φυσικό

εργαστήριο» για τη διεξαγωγή εκπαιδευτικών και ερευνητικών δραστηριοτήτων. Η δημιουργία δικτύου μεσογειακών πανεπιστημιακών τμημάτων που ασχολούνται με θέματα περιβαλλοντικής πολιτικής και διαχείρισης, η οργάνωση συνεδρίων, συμποσίων και σεμιναρίων, η συνεργασία σε επιστημονικό επίπεδο σε θέματα κοινού ενδιαφέροντος με τα 7 περιφερειακά κέντρα αποτελούν άμεσες προτεραιότητες της συνεργασίας αυτής.

Το ΠΜΣ εκμεταλλευόμενο το εκτενές δίκτυο διεθνών συνεργασιών του προχωρά επίσης και στην υπογραφή συμφωνιών στα πλαίσια του προγράμματος Socrates για την κινητικότητα φοιτητών και διδασκόντων με τα συνεργαζόμενα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα.

III.8 Προϋπολογισμός Προγράμματος

Ο προϋπολογισμός, που είναι ενιαίος για το μεταπτυχιακό και το διδακτορικό πρόγραμμα, διαμορφώνεται στην αρχή κάθε ακαδημαϊκού έτους από την ΓΣΕΣ του Τμήματος Περιβάλλοντος με βάση τους κανόνες που τίθενται συνολικά για τα μεταπτυχιακά προγράμματα από τη Σύγκλητο και υλοποιείται από τον διοικητικό υπεύθυνο του προγράμματος με βάση τις αποφάσεις της ΓΣΕΣ. Η ΓΣΕΣ έχει δικαίωμα τροποποίησης του προϋπολογισμού.

Τα έσοδα του ΠΜΣ προέρχονται από τα δίδακτρα των μεταπτυχιακών φοιτητών και των υποψηφίων διδασκόντων, από επιχορηγήσεις που προέρχονται από τον τακτικό προϋπολογισμό, από δωρεές και άλλες πηγές.

Τα έξοδα του στοχεύουν στη καλή λειτουργία του προγράμματος και περιλαμβάνουν μετακλήσεις εισηγητών, δαπάνες γραμματειακής υποστήριξης, διοικητικής λειτουργίας και εξοπλισμού, παροχή βοηθημάτων σε ΜΦ και ΥΔ και ό,τι άλλο κρίνει σκόπιμο η ΓΣΕΣ.

III.9 ΔΙΔΑΚΤΙΚΟ ΚΑΙ ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΟ ΠΡΟΣΩΠΙΚΟ

Καθηγητής Κ.Χαλβαδάκης. Πρόεδρος του Τμήματος Περιβάλλοντος και Διευθυντής του ΠΜΣ. Συμμετέχει στο Πρόγραμμα Ειδίκευσης με σειρά διαλέξεων σε θέματα διαχείρισης πόρων και αποβλήτων. Συμμετέχει επίσης ως επιβλέπων σε ερευνητικές εργασίες στο επίπεδο της Ειδίκευσης καθώς και στην εκπόνηση διδακτορικών διατριβών.

Καθηγητής Α. Τρούμπης. Πρύτανης Παν. Αιγαίου. Συμμετέχει στο Πρόγραμμα Ειδίκευσης με σειρά διαλέξεων σε θέματα χερσαίας οικολογίας και διαχείρισης βιοποικιλότητας. Συμμετέχει επίσης ως επιβλέπων σε ερευνητικές εργασίες στο επίπεδο της Εξειδίκευσης καθώς και στην εκπόνηση διδακτορικών διατριβών.

Καθηγητής Μ. Σκούρτος. Συμμετέχει στο Πρόγραμμα Ειδίκευσης με σειρά διαλέξεων και πρακτικών ασκήσεων σε θέματα οικονομικών του περιβάλλοντος, οικονομικής αξιολόγησης του περιβάλλοντος και Ευρωπαϊκής περιβαλλοντικής πολιτικής. Συμμετέχει επίσης ως επιβλέπων σε ερευνητικές εργασίες στο επίπεδο της Εξειδίκευσης καθώς και στην εκπόνηση διδακτορικών διατριβών.

Καθηγητής Δ.Χαραλαμπίδης. Συμμετέχει στο Πρόγραμμα Ειδίκευσης με σειρά διαλέξεων και πρακτικών ασκήσεων σε θέματα ενεργειακής πολιτικής. Συμμετέχει επίσης ως επιβλέπων σε ερευνητικές εργασίες στο επίπεδο της Εξειδίκευσης καθώς και στην εκπόνηση διδακτορικών διατριβών.

Αναπλ. Καθηγητής Π. Τζεδάκης. Συμμετέχει στο Πρόγραμμα Ειδίκευσης με σειρά διαλέξεων και πρακτικών ασκήσεων σε θέματα κλιματικής αλλαγής. Συμμετέχει επίσης ως επιβλέπων σε ερευνητικές εργασίες στο επίπεδο της Εξειδίκευσης καθώς και στην εκπόνηση διδακτορικών διατριβών.

Αναπλ. Καθηγητής Ι. Ματσίνογ. Συμμετέχει στο Πρόγραμμα Ειδίκευσης με σειρά διαλέξεων και πρακτικών ασκήσεων σε θέματα στατιστικής ανάλυσης και ποσοτικών μεθόδων. Συμμετέχει επίσης ως επιβλέπων σε ερευνητικές εργασίες στο επίπεδο της Εξειδίκευσης καθώς και στην εκπόνηση διδακτορικών διατριβών.

Επικ. Καθηγητής Τ. Ακριώτης. Συμμετέχει στο Πρόγραμμα Ειδίκευσης με σειρά διαλέξεων και πρακτικών ασκήσεων σε θέματα οικολογίας ζώων και διαχείρισης χερσαίων οικοσυστημάτων. Συμμετέχει επίσης ως επιβλέπων σε ερευνητικές εργασίες στο επίπεδο της Εξειδίκευσης καθώς και στην εκπόνηση διδακτορικών διατριβών.

Επικ. Καθηγητής Π. Δημητρακόπουλος. Συμμετέχει στο Πρόγραμμα Ειδίκευσης με σειρά διαλέξεων και πρακτικών ασκήσεων σε θέματα διαχείρισης προστατευόμενων περιοχών και ποσοτικής ανάλυσης οικοσυστημάτων. Συμμετέχει επίσης ως επιβλέπων σε ερευνητικές εργασίες στο επίπεδο της Εξειδίκευσης καθώς και στην εκπόνηση διδακτορικών διατριβών.

Επικ. Καθηγητής Π. Γαγάνης. Συμμετέχει στο Πρόγραμμα Ειδίκευσης με σειρά διαλέξεων και πρακτικών ασκήσεων σε θέματα διαχείρισης υδατικών πόρων. Συμμετέχει επίσης ως επιβλέπων σε ερευνητικές εργασίες στο επίπεδο της Εξειδίκευσης καθώς και στην εκπόνηση διδακτορικών διατριβών.

Επικ. Καθηγητής Κ. Θεοδώρου Συμμετέχει στο Πρόγραμμα Ειδίκευσης με σειρά διαλέξεων και πρακτικών ασκήσεων σε θέματα βιολογίας της διαχείρισης. Συμμετέχει επίσης ως επιβλέπων σε ερευνητικές εργασίες στο επίπεδο της Εξειδίκευσης καθώς και στην εκπόνηση διδακτορικών διατριβών.

Επικ. Καθηγητής Χ. Ματσούκας Συμμετέχει στο Πρόγραμμα Ειδίκευσης με σειρά διαλέξεων και πρακτικών ασκήσεων σε θέματα ακτινοβολιών. Συμμετέχει επίσης ως επιβλέπων σε ερευνητικές εργασίες στο επίπεδο της Εξειδίκευσης καθώς και στην εκπόνηση διδακτορικών διατριβών.

Επικ. Καθηγητής Γ. Μπίσκογ Συμμετέχει στο Πρόγραμμα Ειδίκευσης με σειρά διαλέξεων και πρακτικών ασκήσεων σε θέματα ατμοσφαιρικής φυσικοχημείας. Συμμετέχει επίσης ως επιβλέπων σε ερευνητικές εργασίες στο επίπεδο της Εξειδίκευσης καθώς και στην εκπόνηση διδακτορικών διατριβών.

Ι. Μποτετζάγιας, Λέκτορας Συμμετέχει στο Πρόγραμμα Ειδίκευσης με σειρά διαλέξεων και πρακτικών ασκήσεων σε θέματα περιβαλλοντικής πολιτικής. Συμμετέχει επίσης ως επιβλέπων σε ερευνητικές εργασίες στο επίπεδο της Εξειδίκευσης καθώς και στην εκπόνηση διδακτορικών διατριβών.

Α. Στασινάκης, Λέκτορας. Συμμετέχει στο Πρόγραμμα Ειδίκευσης με σειρά διαλέξεων και πρακτικών ασκήσεων σε θέματα περιβαλλοντικής διαχείρισης αποβλήτων. Συμμετέχει επίσης ως επιβλέπων σε ερευνητικές εργασίες στο επίπεδο της Εξειδίκευσης καθώς και στην εκπόνηση διδακτορικών διατριβών.

Κ. Ευαγγελινός, Λέκτορας. Συμμετέχει στο Πρόγραμμα Ειδίκευσης με σειρά διαλέξεων και πρακτικών ασκήσεων σε θέματα περιβαλλοντικής διαχείρισης και

περιβαλλοντικής πολιτικής. Συμμετέχει επίσης ως επιβλέπων σε ερευνητικές εργασίες στο επίπεδο της Εξειδίκευσης καθώς και στην εκπόνηση διδακτορικών διατριβών.

Η. Πολατίδης, Διδάσκων ΠΔ 407/80. Συμμετέχει στο Πρόγραμμα Ειδίκευσης με σειρά διαλέξεων και πρακτικών ασκήσεων σε θέματα ενεργειακής πολιτικής.

Θ. Κοντός, Διδάσκων ΠΔ 407/80. Συμμετέχει στο Πρόγραμμα Ειδίκευσης με σειρά διαλέξεων και πρακτικών ασκήσεων σε θέματα περιβαλλοντικής διαχείρισης αποβλήτων.

Δρ Ε. Παπαπαναγιώτου. Συμμετέχει στο Πρόγραμμα Ειδίκευσης με σειρά διαλέξεων και πρακτικών ασκήσεων σε θέματα Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών.

ΙΙΙ.10 ΥΛΙΚΟΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΔΟΜΗ

Η υλικοτεχνική υποδομή περιλαμβάνει τα κτίρια, τα εργαστήρια και τη βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Αιγαίου στη Μυτιλήνη.

ΙΙΙ.10.1 ΚΤΙΡΙΑΚΕΣ ΕΓΚΑΤΑΣΤΑΣΕΙΣ

Η υφιστάμενη κτιριακή υποδομή περιλαμβάνει το κτίριο Ξενία (4300 τ.μ.) στον Λόφο του Πανεπιστημίου. Η Γραμματεία του Μεταπτυχιακού και η αίθουσα διαλέξεων στεγάζονται στον 2^ο όροφο του κτιρίου του Τμήματος Περιβάλλοντος (Ξενία).

ΙΙΙ.10.2 ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗ - ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Η Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Αιγαίου αποτελεί ανεξάρτητη Υπηρεσία του Ιδρύματος και αποτελείται από τη Κεντρική Υπηρεσία Βιβλιοθήκης που εδρεύει στη Μυτιλήνη και από τα Παραρτήματα Μυτιλήνης, Χίου, Σάμου και Ρόδου που εδρεύουν στα αντίστοιχα νησιά. Η Βιβλιοθήκη παρά τη διασπορά των Παραρτημάτων της, αποτελεί ενιαία υπηρεσία, οι δραστηριότητες της οποίας συντονίζονται και εποπτεύονται από την Κεντρική Υπηρεσία.

Η Κεντρική Υπηρεσία είναι επιφορτισμένη με την άσκηση της πολιτικής αγορών, την παραλαβή και αποστολή υλικού στα Παραρτήματα, την επεξεργασία των κανονισμών και την εφαρμογή προτύπων, την επικοινωνία και τη συνεργασία με ομόλογους φορείς στην Ελλάδα και το εξωτερικό καθώς και με την κεντρική διαχείριση του αυτοματοποιημένου δικτύου πληροφόρησης που συνδέει το Παραρτήματα, στα πλαίσια ενός ολοκληρωμένου πληροφορικού συστήματος για το Πανεπιστήμιο και το οποίο επιτρέπει τη σύνδεσή της με άλλες βιβλιοθήκες στην Ελλάδα και το Εξωτερικό.

Όλες οι λειτουργίες της Βιβλιοθήκης καλύπτονται από το ολοκληρωμένο σύστημα αυτοματοποίησης Advance (Geac) το οποίο εγκαταστάθηκε και άρχισε να λειτουργεί από το Σεπτέμβριο του 1993. Τα Παραρτήματα της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Αιγαίου καλύπτουν τις διδακτικές και ερευνητικές ανάγκες της πανεπιστημιακής κοινότητας, ενώ παράλληλα είναι ανοιχτά και στο ευρύτερο κοινό, το οποίο όμως δεν έχει δικαίωμα δανεισμού.

Η διεύθυνση της ιστοσελίδας της βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Αιγαίου, όπου προσφέρεται πλήθος υπηρεσιών, είναι: <http://www.lib.aegean.gr>

III.10.2.1 ΣΥΛΛΟΓΗ - ΔΑΝΕΙΣΜΟΣ

Η συλλογή της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Αιγαίου περιλαμβάνει:

- Βιβλία που καλύπτουν θεματικά το γνωστικό αντικείμενο των Τμημάτων του Πανεπιστημίου Αιγαίου, στην ελληνική, αγγλική, γαλλική και γερμανική γλώσσα (50,000 τόμοι βιβλίων).
- Πληροφοριακό υλικό (εγκυκλοπαίδειες, λεξικά κτλ).
- Διδακτορικές διατριβές.
- Εκδόσεις της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας.
- Οπτικοακουστικό υλικό.
- Βάσεις δεδομένων

Δικαίωμα δανεισμού του υλικού της Βιβλιοθήκης έχουν όλα τα μέλη της Πανεπιστημιακής Κοινότητας. Απαραίτητη προϋπόθεση για την άσκηση του δικαιώματος αυτού, είναι η κατοχή δελτίου χρήστη της Βιβλιοθήκης. Το διδακτικό προσωπικό του Ιδρύματος μπορεί να δανείζεται έως οκτώ (8) βιβλία, οι μεταπτυχιακοί φοιτητές έως έξι (6), οι προπτυχιακοί φοιτητές έως τρία (3). Η περίοδος δανεισμού διαρκεί από επτά (7) έως δεκαπέντε (15) ημέρες, μετά της παρέλευση των οποίων ο χρήστης μπορεί να ανανεώσει το δανεισμό για τρεις (3) ακόμη εβδομάδες.

Καθυστέρηση στην επιστροφή του υλικού της Βιβλιοθήκης επιφέρει επιβολή προστίμου ανά ημέρα καθυστέρησης. Παράλληλα οποιαδήποτε δανειστική εκκρεμότητα μπλοκάρει το σύστημα και αναστέλλει τη δυνατότητα δανεισμού μέχρι την επιστροφή του υλικού και την πληρωμή του προστίμου. Σύμφωνα με τον Κανονισμό Χρήσης Βιβλιοθήκης δεν δανείζονται:

- Τα πληροφοριακά βιβλία
  - Τα τεύχη των περιοδικών (635 τίτλοι)
  - Οπτικοακουστικό υλικό
  - Ορισμένα βιβλία το οποία έχουν αυξημένη ζήτηση, για εκείνο μόνο το χρονικό διάστημα που υπάρχει ζήτηση, κατά την κρίση της/του Υπεύθυνου της Βιβλιοθήκης ή/και μετά από συνεργασία με το Διδακτικό Προσωπικό
  - Υλικό που έχει υποστεί φθορά και χρειάζεται συντήρηση
- Οι διδακτορικές διατριβές,
- Σπάνιο υλικό
  - Τα νεοεισερχόμενα βιβλία πριν την πλήρη βιβλιοθηκονομική επεξεργασία τους.

Τέλος, επιβάλεται πρόστιμο σε οποιονδήποτε ενεργοποιήσει το σύστημα ασφαλείας της Βιβλιοθήκης αποπειρώμενος να εξάγει υλικό χωρίς να το έχει δανειστεί.

III.10.2.2 ΔΙΚΤΥΩΣΗ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ - ΆΛΛΕΣ ΥΠΗΡΕΣΙΕΣ

Η Κεντρική Υπηρεσία Βιβλιοθήκης - Παράρτημα Μυτιλήνης (Ίμβρου 3) είναι συνδεδεμένη μέσω του δικτύου ΑΡΙΑΔΝΗ με τα Παραρτήματα Χίου και Σάμου και Ρόδου, καθώς και με το διεθνές Διαδίκτυο Internet ή τα διεθνή ευρωπαϊκά δίκτυα ΙΧΙ. Αντίστοιχα προσφέρει στους χρήστες των παραπάνω δικτύων on-line πρόσβαση στους καταλόγους των Παραρτημάτων (με κωδικό lib) και στους εξυπηρετητές πληροφοριών(servers) που συντηρούνται από την Κεντρική Υπηρεσία.

Οι χρήστες της Βιβλιοθήκης του Πανεπιστημίου Αιγαίου έχουν τη δυνατότητα βιβλιογραφικής αναζήτησης άρθρων περιοδικών με το σύστημα Currents Contents και σε άλλες βάσεις. Επίσης,

σε όλα τα Παραρτήματα:

- λειτουργούν Τμήματα Οπτικοακουστικών μέσων,
- υπάρχει μηχανήμα ανάγνωσης - εκτύπωσης microfiche.
- υπάρχει δυνατότητα φωτοτύπησης υλικού της Βιβλιοθήκης αντί αναλόγου τιμήματος.
- υπάρχει δυνατότητα παραγγελίας φωτοαντιγράφων από άρθρα περιοδικών που δεν βρίσκονται στη Βιβλιοθήκη του Πανεπιστημίου Αιγαίου μέσω του Δικτύου Συνεργασίας Επιστημονικών Βιβλιοθηκών.

Το υλικό της Βιβλιοθήκης είναι ταξινομημένο με το δεκαδικό σύστημα. Τα βιβλία είναι τοποθετημένα σε ανοικτά βιβλιοστάσια ελεύθερης πρόσβασης κατά την ταξινομική τους κατηγορία ενώ η ακριβής θέση του κάθε βιβλίου στο ράφι προσδιορίζεται από τον ταξινομικό αριθμό του που είναι προσκολλημένος στη ράχη. Η αναζήτηση των βιβλίων γίνεται μέσω τερματικών, είτε κατά συγγραφέα, είτε κατά τίτλο, είτε κατά θέμα είτε με λέξεις κλειδιά. Στην εγγραφή κάθε βιβλίου εμφανίζεται και ο ταξινομικός αριθμός.

III.11 ΤΟ ΥΠΟΛΟΓΙΣΤΙΚΟ ΚΕΝΤΡΟ

III.11.1 ΓΕΝΙΚΗ ΠΕΡΙΓΡΑΦΗ

Ο αρχικός στόχος του Πανεπιστημίου Αιγαίου για τη δημιουργία ενός Υπολογιστικού Κέντρου ανοικτής αρχιτεκτονικής έχει επιτευχθεί με αποτέλεσμα να δίνεται η δυνατότητα της εκμετάλλευσης των διαθέσιμων υπολογιστικών πόρων με τον πλέον αποδοτικό τρόπο. Η υλοποίηση του στόχου αυτού, έγινε με την εφαρμογή σύγχρονης αρχιτεκτονικής δικτύων που επιτρέπει τη διασύνδεση και ανταλλαγή πληροφοριών μεταξύ των νησιών στα οποία το Πανεπιστήμιο Αιγαίου έχει σχολές και τμήματα καθώς και μεταξύ των κτιρίων κάθε νησιού. Επιπλέον η δημιουργία κόμβου INTERNET δίνει απεριόριστες δυνατότητες επικοινωνίας και άντλησης πληροφοριών από εκπαιδευτικά ή μη ιδρύματα ανά τον κόσμο.

Το Υπολογιστικό Κέντρο του Τμήματος Περιβάλλοντος αποτελεί χώρο πρακτικής εξάσκησης και διεξαγωγής εργαστηριακών μαθημάτων όλων των φοιτητών (προπτυχιακών και μεταπτυχιακών) του τμήματος Περιβάλλοντος και του ΠΣΕ Περιβαλλοντικής Χαρτογραφίας. Απαρτίζεται από 20 ηλεκτρονικούς υπολογιστές με τα παρακάτω εγκατεστημένα λογισμικά:

- Λειτουργικό σύστημα: Win XP
- Πρόγραμμα διαχείρισης γραφείου: Office 2000
- Αντιβιοτικό: Norton AntiVirus
- Πρόγραμμα συμπίεσης / αποσυμπίεσης: WinZip 8.1 / WinRAR 5.2
- Πρόγραμμα ανάγνωσης pdf αρχείων: Acrobat Reader 5.0
- Επιστημονικό λογισμικό:
  - ο SPSS 11.5
  - ο Turbo C++
  - ο Mathematica 3.0/4.0
  - ο Visual Studio 6
  - ο Stella

ο Εργαστήριο GIS αποτελεί εκπαιδευτική υποδομή του προπτυχιακού και μεταπτυχιακού προγράμματος σπουδών στα μαθήματα των Γεωγραφικών Συστημάτων Πληροφοριών. Απαρτίζεται από 30 ηλεκτρονικούς υπολογιστές με τα παρακάτω εγκατεστημένα λογισμικά:

- Λειτουργικό σύστημα: Win XP
- Πρόγραμμα διαχείρισης γραφείου: Office 2000
- Αντιβιοτικό: Norton AntiVirus
- Πρόγραμμα συμπίεσης / αποσυμπίεσης: WinZip 8.1 / WinRAR 5.2
- Πρόγραμμα ανάγνωσης pdf αρχείων: Acrobat Reader 5.0
- Επιστημονικό λογισμικό:
  - οVisual Studio 6
  - οArcView 3.3 (Spatial Analyst, Network Analyst, 3D Analyst, Image Analyst)
  - οArcGis
  - οErdas 8.5
  - οIdrisi 32
  - οGeomedia Professional 2
  - οPhotomodeler 4
  - οAustralis

Ωράριο λειτουργίας

Τα εργαστήρια είναι στη διάθεση των φοιτητών καθημερινά από τις 9:00 ως τις 21:00 εκτός Σαββάτου και Κυριακής. Κατά τις ώρες λειτουργίας τους εποπτεύονται από προσωπικό του κέντρου Η/Υ το οποίο είναι πάντα στη διάθεση τους, για να επιλύσει τυχόν προβλήματα.

III.11.2 ΚΑΝΟΝΙΣΜΟΣ ΛΕΙΤΟΥΡΓΙΑΣ ΕΡΓΑΣΤΗΡΙΟΥ Η/Υ

1. Η εγκατάσταση των λειτουργικών προγραμμάτων καθώς και των εφαρμογών γίνεται από την ομάδα των τεχνικών του εργαστηρίου.
2. Η εγκατάσταση των περιφερειακών συσκευών (πχ printer, plotter κλπ) καθώς και η παραμετροποίησή τους γίνεται από την ομάδα των τεχνικών.
3. Κατά την παρουσίαση προβλημάτων χειρισμού ειδοποιείται άμεσα η ομάδα των τεχνικών, η οποία αναλαμβάνει και την επίλυσή τους.
4. Δυσλειτουργία του hardware ή του software αντιμετωπίζεται από την ομάδα των τεχνικών ΚΑΙ ΜΟΝΟ. Τυχόν επεμβάσεις (πχ download software από το Διαδίκτυο, patch προγράμματα από κατασκευάστριες εταιρείες που διορθώνουν τυχόν ασυμβατότητες, επανεγκαταστάσεις προγραμμάτων, εγκαταστάσεις drivers, ή άνοιγμα μηχανής) είναι δυνατό να επιμηκύνουν το χρόνο διόρθωσης της βλάβης ή και σε ορισμένες περιπτώσεις να προκαλέσουν καταστροφές υλικών και αρχείων.
5. Τα εγκατεστημένα προγράμματα σε κάθε μηχανήμα είναι συγκεκριμένα και επιλεγμένα ώστε να καλύπτουν τις ανάγκες του εργαστηρίου ΚΑΙ ΜΟΝΟ. Εγκαταστάσεις προγραμμάτων (πχ utilities, shareware, demo, games) δημιουργούν προβλήματα στην ταχύτητα και γενικότερα στη λειτουργικότητα του Η/Υ.
6. Χρήση του εργαστηρίου γίνεται μόνο από τους χρήστες, τα ονόματα των οποίων αναγράφονται στον πίνακα ανακοινώσεων.
7. Οι χρήστες οφείλουν να χρησιμοποιούν τον εξοπλισμό του εργαστηρίου για εργασία σχετιζόμενη άμεσα με το ακαδημαϊκό τους έργο και ΟΧΙ για οποιαδήποτε άλλη χρήση.
8. Κάθε χρήστης είναι υποχρεωμένος να κάνει λογική χρήση του εξοπλισμού έτσι ώστε να καθίσταται δυνατό να εργασθούν και οι υπόλοιποι χρήστες.
9. Το εργαστήριο είναι στη διάθεση των χρηστών σε συγκεκριμένες ημέρες και ώρες, κατάλογος

των οποίων αναρτάται στον πίνακα ανακοινώσεων. Οι υπόλοιπες θα είναι στη διάθεση της τεχνικής ομάδας προκειμένου να καθαρίζονται οι σκληροί δίσκοι, να ελέγχονται και να συντηρούνται τα μηχανήματα με στόχο την υψηλή απόδοσή τους.

10. Υπεύθυνοι για τη διάσωση των πρωτότυπων αρχείων καθώς και των back up αυτών είναι ΑΠΟΚΛΕΙΣΤΙΚΑ οι χρήστες.
11. Ο χώρος του εργαστηρίου ΔΕΝ ΕΠΙΤΡΕΠΕΤΑΙ να χρησιμοποιείται ως αποθηκευτικός για τα προσωπικά μικροαντικείμενα των χρηστών.
12. Απαγορεύεται το κάπνισμα και η μεταφορά στους χώρους του εργαστηρίου φαγητών, αναψυκτικών και ποτών.

IV. Οι πρώτες πληροφορίες για το νησί

IV.1 Η Λέσβος

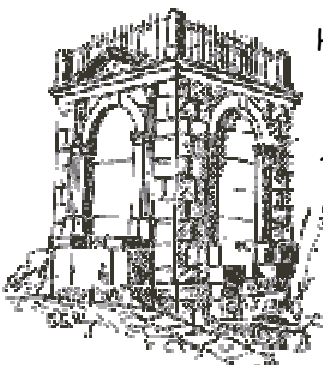
*Πουθενά σε κανένα άλλο μέρος του κόσμου,
ο ήλιος και η Σελήνη δε συμβασιλεύουν τόσο αρμονικά,
δε μοιράζονται τόσο ακριβοδίκαια την ισχύ τους,
όσο επάνω σε αυτό το κομμάτι της γης που κάποτε,
ποιος ξέρει, σε τι καιρούς απίθανους,
ποιος θεός, για να κάνει το κέφι του,
έκοψε και φύσηξε μακριά ίδιο πλατανόφυλλο
καταμεσής του πελάγους."*
Οδυσσέας Ελύτης

Λέσβος, ένα καταπράσινο Αιγαιοπελαγίτικο στολίδι τοποθετημένο στην Β.Α. πλευρά του πελάγους, ένας επίγειος παράδεισος με διάσπαρτες ιαματικές πηγές και αμέτρητες ιδιόμορφες ακρογιαλιές που αφήνουν τον επισκέπτη άναυδο από την τελειότητα του σχήματος τους και τα καθάρια κρυσταλλένια νερά τους.

Ένα κομμάτι γης που κόπηκε από την Μικρασία για να απομακρυνθεί μέσα στα γαλανά νερά του Αιγαίου, ένα καταστολισμένο με λουλούδια καράβι, όπως την χαρακτήρισε ο Στράτης Μυριβήλης, που πλέει ανέμελα στο πέλαγος είναι η Λέσβος το νησί των 1630 Km², τρίτο κατά σειρά μετά την Κρήτη και την Εύβοια.

Το νησί τελεί και γενέτειρα γη πολλών σπουδαίων ονομάτων των τεχνών και των γραμμάτων, ξεκινώντας με το φιλόσοφο Θεόφραστο, τον κιθαρωδό Αρίωνα, την Σαπφώ και τον Αλκαίο, τον Πιπτακό έναν από τους 7 σοφούς που η μορφή του αποτυπώθηκε σε πολλά νομίσματα φτάνοντας στον Θεόφιλο και τον Ιακωβίδη, τον νομπελίστα Ελύτη και άλλους πολλούς που έγραψαν ιστορία.

Η πλούσια μυθολογία του νησιού ξεκινάει από τον πρώτο ηγεμόνα της Λέσβου τον Μάκαρα, ο οποίος έδωσε το όνομα του γαμπρού του Λέσβου στο νησί. Κατά την περίοδο αυτή δημιουργήθηκαν οι πρώτες πέντε πόλεις που πήραν τα ονόματα από τις κόρες του Μάκαρα, η Μυτιλήνη, η Ίσσα, η Άντισσα, η Μήθυμνα και η Αρίσβη και η Ερεσός που ονομάστηκε από τον ένα γιο του Μάκαρα τον Έρεσο.

Ο Όμηρος αναφέρει στα έπη του πολύ συχνά το νησί ξεκινώντας από τα πρώτα χρόνια του τρωικού πολέμου και την Βρυσηίδα που έγινε η αιτία

της οργής του Αχιλλέα κατά του Αγαμέμνονα όταν του την έκλεψε. Ευρήματα των ανακτόρων της Βρισηίδας βρέθηκαν σε λοφίσκο του χωριού Βρίσα.

Έρευνες έδειξαν ότι το νησί κατοικήθηκε από την νεολιθική περίοδο με ένα εξαιρετικά εξελιγμένο πολιτισμό κατά την εποχή του ορείχαλκου. Στη περιοχή της Πέτρας βρέθηκαν σημάδια από τις δέστρες πλοίων που κατά την παράδοση συνδέονται με τον στόλο του Αχιλλέα.

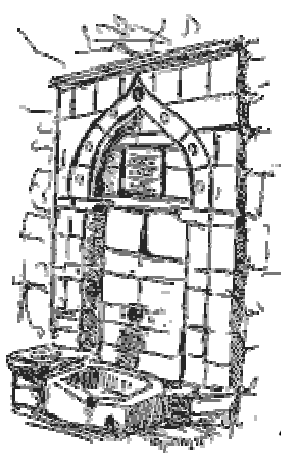
Ευρήματα αποδεικνύουν ότι ο πολιτισμός του νησιού ήταν αισθητά επηρεασμένος από την γειτονική Τροία.

Περνώντας από τα αρχαία χρόνια η μετέπειτα ιστορία του νησιού ξεκινάει από το 546 π.Χ. με τους Πέρσες οπότε και το κυριεύουν. Έπειτα όμως από μια σειρά μαχών και επαναστάσεων καταφέρνουν τελικά το 472 π.Χ. να απελευθερωθούν και να μετέχουν στην Αττικο-Ηλειακή συμμαχία.

Η Λέσβος κυριαρχείται αργότερα από τους Αθηναίους και από τους Σπαρτιάτες και καταλήγει να υποκύψει το 88 π.Χ. στους Ρωμαίους, αρχή μιας περιόδου που το νησί καταφέρει να αποκτήσει μερική αυτονομία από τον Πομπήιο χάρη στον ιστορικό Θεοφάνη τον Μυτιληναίο.

Μετά την διαίρεση του Ρωμαϊκού κράτους και κατά την Βυζαντινή περίοδο το νησί λεηλατείται αλληπάλληλα από Σλάβους, Σαρακηνούς, Ενετούς και Σταυροφόρους.

Το 1354 το νησί περνάει στην ηγεμονία των Γατελούζων οπότε και αναπτύσσονται αισθητά οι τέχνες τα γράμματα και το εμπόριο, ειδικά κατά την ηγεμονία του Φραγκίσκου Γατελούζου. Η ευημερία του νησιού όμως δεν κρατάει πολύ, η φύση καταστρέφει σχεδόν το νησί με ένα δυνατό σεισμό.

Το 1462 η Λέσβος καταλήγει στα χέρια του σουλτάνου Μωάμεθ Β΄. Οι τούρκοι οχυρώνουν το νησί δημιουργώντας φρούρια, προκειμένου να προστατευθούν από επιδρομές Ρώσων και άλλων.

Η φύση έρχεται να χτυπήσει για άλλη μία φορά με ένα δεύτερο καταστροφικό σεισμό το νησί το 1867, προκαλώντας το θάνατο πολλών και τεράστιες υλικές καταστροφές.

Στις 8 Νοεμβρίου του 1912 το νησί απελευθερώνεται από τον Παύλο Κουντουριώτη και το 1923 με την Συνθήκη της Λωζάνης επέρχεται οριστικά η ένωση με την Ελλάδα.

IV.2 Η Μυτιλήνη

Η πόλη της Μυτιλήνης κτισμένη στο νοτιανατολικό άκρο του νησιού, είναι μια σύγχρονη πόλη με αρκετά στοιχεία από το παρελθόν. Αποτελεί πρωτεύουσα του νησιού και έδρα του νομού Λέσβου, διοικητικό, εμπορικό και πνευματικό κέντρο, με πληθυσμό 40.000 κατοίκους.

Η σημερινή πόλη απλώνεται πάνω σε επτά λόφους, ενώ σ' ένα πευκόφυτο

ύψωμα στα ανατολικά βρίσκεται το φρούριο, ένα από τα μεγαλύτερα της Μεσογείου.

Αξιοσημείωτο είναι ότι το ύψωμα αυτό αποτελούσε ξεχωριστή νησίδα μέχρι το 1^ο αιώνα μ.Χ. Αργότερα ενώθηκε με επιχωματώσεις με την απέναντι ακτή και η πόλη εξαπλώθηκε στα δυτικά. Κατά την κλασική εποχή το νησάκι της πόλης της Μυτιλήνης, σύμφωνα με μαρτυρίες, επικοινωνούσε με την αντικρινή παραλία με γεφύρια. Ένας δίαυλος, το στόμιο του οποίου επισημάνθηκε στην Πάνω Σκάλα, ένωνε το βόρειο με το νότιο λιμάνι.

Η προκουαία του εσωτερικού (νότιου) λιμανιού δίνει ένα ιδιαίτερο χρώμα στη πόλη, όπου το μάτι του επισκέπτη μπορεί να συνθέσει μια εικόνα από την παλιά αρχοντιά της Μυτιλήνης συνυφασμένη με τη νέα πραγματικότητα. Εκεί βρίσκονται το νομαρχιακό μέγαρο, το δημοτικό θέατρο, το δημαρχείο, καλοδιατηρημένα νεοκλασικά κτίρια, αλλά και τράπεζες, ξενοδοχεία, καφενεία, ζαχαροπλαστεία, εστιατόρια, γραφεία ταξιδιών, πρακτορεία πλοίων. Πάνω απ' όλα ξεχωρίζει ο Άγιος Θεράπων όπου με τον επιβλητικό και περίτεχνο τρούλο του, δεσπόζει κυριολεκτικά του λιμανιού. Η προκουαία προτείνεται για "βόλτα", ειδικά τις απογευματινές ώρες, Αυτή τη ώρα, το φως που έρχεται "ξυστά" επάνω από τους λόφους της πόλης, χρωματίζει απλόχερα το λιμάνι, χαρίζοντας μια ηρεμία στον κάθε επισκέπτη.

Παράλληλα της προκουαίας εκτείνεται η οδός Ερμού η οποία αποτελεί τον κύριο εμπορικό δρόμο της πόλης. Περπατώντας κανείς την Αγορά και προχωρώντας προς το τέλος της Ερμού θα συναντήσει παραδοσιακά παλαιοπωλεία και γραφικά μαγαζάκια, ενώ στα δεξιά απλώνονται η Κουμιδιά και τα Λαδάδικα, περιοχές με έντονη παραδοσιακή εμπορική δραστηριότητα, γραφικά σοκάκια και ωραία παλιά εμπορικά κτίρια που σιγά - σιγά αναπαλαιώνονται.

Η Ερμού φτάνει μέχρι το βόρειο (παλιό λιμάνι) ο "*Μαλόεις Λιμνή*" των αρχαίων, που υποστηρίζεται ότι είχε κατασκευασθεί ειδικά με πυθμένα από "ντουσεμέ", για να μην μπορούν να αγκυροβολούν τα εχθρικά σκάφη, Νεκρό τώρα, με το θρυμματισμένο μώλο και τα ερείπια μιας ξεχασμένης εποχής. Ο χώρος όμως αναβαθμίζεται και ο επισκέπτης μπορεί να περάσει ευχάριστα την ώρα τους στα αναψυκτήρια του παλιού λιμανιού αγναντεύοντας από τη μια τον γραφικό συνοικισμό της Επάνω Σκάλας και από την άλλη το κάστρο.

Στην Μυτιλήνη έχετε την ευκαιρία να ασχοληθείτε με πλήθος δραστηριοτήτων πολιτιστικών και αθλητικών. Στο παράρτημα επισυνάπτεται πίνακας με τα πολιτιστικά και αθλητικά σωματεία της πόλης

Οδός Τελωνίου, (η σημερινή οδός Αρχιπελάγους)

Αριστερά διακρίνεται το παλιό Λιμεναρχείο με την τουρκική σημαία. Τα διπλανά κτίσματα όπου στεγάζετο το Τελωνείο, έχουν κατεδαφιστεί και στη θέση τους υπάρχει η σημερινή πλατεία Σαπφούς.

Το πρώτο κτίριο δεξιά έχει καεί και στη θέση του χτίστηκε (1912) ένα πανέμορφο κτίριο στο οποίο στεγάζετο το ξενοδοχείο "Λυκαβητός"

Εκδόσεις Τζιβόγλου, αρχές 20ου αιώνα

(Ταχυδρομήθηκε το 1919)

V ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ

V1. ΚΩΔΙΚΑΣ ΗΘΙΚΗΣ ΚΑΙ ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΗΣ ΔΕΟΝΤΟΛΟΓΙΑΣ¹

Κάποιοι από τους κανόνες τους οποίους αναφέρουμε είναι γνωστοί και αυτονόητοι για όλους μας ενώ κάποιοι άλλοι είναι πιθανό να ξαφνιάσουν κάποιους από εμάς λόγω διαφορών πολιτισμικού τύπου ή διαφορετικότητας στον τρόπο σκέψης, αξιολόγησης και αντιμετώπισης των πραγμάτων.

Ο σκοπός του Κώδικα Ηθικής και Ακαδημαϊκής Δεοντολογίας (Code of Ethics) είναι να προωθήσει - θεμελιώσει - ορίσει τα πλαίσια μέσα στα οποία τα μέλη της ακαδημαϊκής κοινότητας θα μπορούν να δραστηριοποιούνται. Ακόμα δίδονται απαντήσεις σε ερωτήματα όπως:

- Σε ποιο βαθμό θα έπρεπε να αναγνωρίσω-αναφέρω την συμβολή άλλων συγγραφέων από τους οποίους χρησιμοποίησα λέξεις, εκφράσεις ή ακόμα και ιδέες.
- τι βοήθεια θα μπορούσα να λάβω για την ανάπτυξη μιας ανατεθείσας εργασίας στο σπίτι χωρίς όμως να περάσω τα όρια της αντιγραφής.

Οι επόμενες παράγραφοι που ακολουθούν αναφέρονται και αναλύουν τις παραπάνω ερωτήσεις αλλά και κάποια ακόμα σχετικά θέματα.

- *Πνευματική Ιδιοκτησία*

Σε μερικούς πολιτισμούς είναι αποδεκτό να πάρεις την εργασία κάποιου άλλου ατόμου και να την παρουσιάσεις σαν δική σου. Για παράδειγμα πολλά μουσικά αριστουργήματα *Baroque* έχουν βασιστεί και αναπτυχθεί χρησιμοποιώντας ήδη υπάρχοντα μουσικά θέματα ενώ δεν γίνεται η παραμικρή αναφορά σε αυτά.

Στην δυτική κουλτούρα κάτι τέτοιο είναι ανεπίτρεπτο όταν εμπλέκει μουσική, ιδέες ή λέξεις, ενώ αποκαλούμε αντιγραφή (*plagiarism*) την χρησιμοποίηση λέξεων, προτάσεων ή ιδεών κάποιου άλλου. Από την στιγμή που οι λέξεις και οι ιδέες αποτελούν δημιουργική προσπάθεια και έχουν πνευματική αξία, υπάγονται σε ένα καλά ορισμένο καθεστώς δικαιωμάτων. Κλέβοντας λέξεις ή ιδέες είναι κλοπή, σημαντική όπως να κλέψεις πολύτιμα υλικά αγαθά ενώ η άδεια, συγκατάθεση, ανοχή σε κάτι τέτοιο μπορεί επίσης να είναι ιδιαίτερα σημαντική.

- Σύμφωνα με τα παραπάνω όταν χρησιμοποιείς σε μια προσωπική σου εργασία μια παράγραφο ή οποία έχει ετοιμαστεί από κάποιον άλλο, θα πρέπει να εσωκλείσεις μέσα σε παρενθέσεις και να το δώσεις ως παράθεμα. Ακόμα και αν αλλάξεις κάποιες από τις λέξεις αλλά διατηρήσεις το γραπτό σε μια παρόμοια με το αυθεντικό κείμενο μορφή πρέπει να τοποθετήσεις μέσα σε εισαγωγικά το κομμάτι το οποίο έχει μείνει αναλλοίωτο και να παραθέσεις την πηγή σου.

Εάν ένα σημαντικό κομμάτι μιας μελέτης σου (ας υποθέσουμε μια σελίδα ή και περισσότερο) περιέχει περίληψη μιας εργασίας κάποιου άλλου, συμπυκνώνοντας απλά τις λέξεις η ακολουθώντας την ίδια γενική δομή όπως η πρωτότυπη εργασία πρέπει να αναφέρεις : « Το κομμάτι αυτό της εργασίας έχει ληφθεί από [...] ή Αυτή η σύνοψη ακολουθεί στενά [...],

- Δεν μπορείς να εκδόσεις εργασία, η οποία παρουσιάζει πολλές ομοιότητες ή προέρχεται αυτούσια από μια άλλη. Θα πρέπει να έχεις προσθέσει κάποια αξία με νέες ιδέες , νέες

---

¹ Επιμέλεια κειμένου επικ. καθηγητής Γ. Ματσίνογ

κατευθύνσεις και προεκτάσεις των αρχικών ιδεών ή και νέες εφαρμογές, ενώ θα πρέπει να έχουν διευκρινισθεί καθαρά τα όρια και η πρωτοτυπία της δική σου εργασίας και των υπολοίπων στις οποίες μπορεί να βασίστηκες μεθοδολογικά ή και θεωρητικά.

Οι συνέπειες της αντιγραφής θα μπορούν να οδηγήσουν σε χαμηλές βαθμολογίες αξιολόγησης των αποδόσεων σου, ή ακόμα και στην απόρριψη από κύκλο προπτυχιακών ή μεταπτυχιακών σπουδών. Ενώ θα μπορούσαν ακόμα να στοιχίσουν την μόνιμη απαγόρευση δημοσίευσης σε επιστημονικά περιοδικά.

Ακόμα τα δικαιώματα ευρεσιτεχνίας θα πρέπει να προστατεύονται. Αν ένα εργαλείο - μηχανή η ιδέα είναι ιδιοκατασκευασμα δεν θα πρέπει να χρησιμοποιηθεί στην εργασία σου εκτός και αν έχεις την επίσημη άδεια του κατασκευαστή- εμπνευστή.

είναι επίσης γεγονός ότι άτομα τα οποία έχουν γίνει γνωστά για την ελλειμματική αναφορά της προσφοράς σε άλλους ερευνητές δυσκολεύονται στο να αποκτήσουν συνεργάτες και ανθρώπους οι οποίοι θα τους εμπιστευτούν με συστατικές επιστολές.

- *Ακαδημαϊκή Ιδιοκτησία*

Το ακαδημαϊκό σύστημα εκπαίδευσης είναι χτισμένο πάνω σε ένα επίπεδο εμπιστοσύνης κατά το οποίο οι φοιτητές και οι διδάσκοντες χαρακτηρίζονται από σχέσεις ειλικρίνειας σε όλες τις μεταξύ τους συναλλαγές. Κάτω από την έλλειψη αυτής της υποδομής του θεμέλιου λίθου είναι αυτονόητο ότι μπορεί να κλονιστεί η ακαδημαϊκή αρχή.

Παρακάτω αναφέρουμε κάποιες πράξεις οι οποίες παραβιάζουν την εμπιστοσύνη.

Κλοπή: Εσκεμμένη χρησιμοποίηση η προσπάθεια να χρησιμοποιηθούν πνευματικά υλικά χωρίς την απαραίτητη άδεια, ή πληροφόρηση, και αναφορά για την συνδρομή κάποιου αλλού. Τα; παραπάνω αναφέρονται για κάθε ακαδημαϊκή εργασία. Είναι κλέψιμο να αντιγράψετε σε εξετάσεις, να κάνει κάποιος άλλος εργασίες για εσάς, να κρυφοκοιτάζετε γραπτά συνεξεταζομένων με εσάς.

Πλαστογράφηση. Εσκεμμένη και μη - εγκεκριμένη χρησιμοποίηση οποιασδήποτε πληροφορίας η παράθεσης σε ακαδημαϊκή εργασία. Πλαστογραφείται εάν χρησιμοποιήσετε λανθασμένα στοιχεία για την εύρεση επιθυμητού αποτελέσματος, εάν εισάγεται βιβλιογραφικές πηγές τις οποίες δεν έχετε χρησιμοποιήσει

Αντιγραφή Εσκεμμένη παρουσίαση των κειμένων ή ιδεών κάποιου άλλου ως προσωπικό και ιδιόκτητο ακαδημαϊκό επίτευγμα. κάποια παραδείγματα θα μπορούσαν να είναι η αντιγραφή ασκήσεων από συμφοιτητές, χρησιμοποίηση κειμένων φράσεων από άλλους συγγραφείς χωρίς συγκεκριμένη αναφορά στους συγγραφείς αυτών κ.α.

Ακόμα αποτελεί παραβίαση της ιδιοκτησίας να βοηθάς κάποιον άλλον σε πράξεις σαν αυτές όπου μόλις αναφέρθηκαν, βοηθώντας των σε εργασίες, επιτρέποντας κάποιος να αντιγράψει από εσένα σε εξετάσεις, να βοηθήσεις κάποιον να προσπαθήσεις να «σπάσει» κωδικούς και αρχεία υπολογιστών.

Τέτοιες παραβιάσεις της εμπιστοσύνης λαμβάνονται υπόψη στα ακαδημαϊκά ιδρύματα και σαν αποτέλεσμα θα μπορούσαν να οδηγήσουν στην ακύρωση ή απομάκρυνση φοιτητή από το πρόγραμμα σπουδών, η ακόμα και αποβολή από το πανεπιστήμιο.

- Προσωπικές Σχέσεις

Είναι λάθος το να χρησιμοποιεί κάποιος την δύναμη που του παρέχει ή θέση του (authority) για να εκμαιοεί χάρες. Επίσης είναι λάθος το να εκφράζεται ακόμα και η επιθυμία - πρόθεση για τέτοιου τύπου δεσμεύσεις.

- Άρα δεν μπορεί να ζητείται από φοιτητές ή υπαλλήλους να διεκπεραιώνουν μη υπηρεσιακές ανάγκες ως μέρος των υποχρεώσεων τους. Σε αυτά συμπεριλαμβάνεται η

αποστολή για αγορές ειδών, η φύλαξη παιδιών κλπ

- Ποιες είναι αποδεκτές υποχρεώσεις; Να ζητείται από τους φοιτητές να διεκπεραιώνουν εργασία που τους ανατέθηκε στα πλαίσια μαθήματος. Να ζητείται από μεταπτυχιακούς φοιτητές που τους έχουν ανατεθεί καθήκοντα βοηθού διδασκαλίας (teaching assistant) να βοηθούν σε βαθμολογίες, να έχουν ώρες γραφείου, να βοηθούν αδύναμους φοιτητές να ενσωματωθούν με το κυρίως τμήμα της τάξης εκτός μαθήματος. Να ζητείται από μεταπτυχιακούς φοιτητές που τους έχουν ανατεθεί καθήκοντα βοηθού έρευνας (research assistant) να ασχολούνται με ερευνητικού τύπου ασχολίες που αναφέρονται στο ερευνητικό τους πεδίο, όπως εργασία στην βιβλιοθήκη, προγραμματισμός Η/Υ, διενέργεια πειραμάτων, και περιορισμένη εργασία που θα μπορούσε να θεωρηθεί γραμματειακού τύπου.
- Οποιοσδήποτε αιτιάσεις για διεκπεραίωση εκτός των προαναφερθέντων ορίων θα πρέπει αφενός να έχουν ανταποδοτικό χαρακτήρα και αφετέρου ή ενδεχόμενη άρνηση στην υπηρεσία να μην συνοδεύεται με ποινή οποιουδήποτε τύπου. Για παράδειγμα η φύλαξη παιδιών ή η βοήθεια στην διοργάνωση κάποιας κοινωνικής εκδήλωσης στο σπίτι του καθηγητή θα πρέπει να συνοδεύεται με οικονομική αποζημίωση σύμφωνα με τις ισχύουσες πρακτικές. Αν ζητείται από ένα καθηγητή η βοήθεια στην διοργάνωση ενός συνεδρίου, η ανταποδοτική πρακτική θα μπορούσε να είναι η μη καταβολή εγγραφής από τον φοιτητή και φυσικά η ευκαιρία να «δικτυωθεί» ο φοιτητής με ερευνητές πιθανά χρήσιμους στην ακαδημαϊκή του πορεία. Αν ζητείται να εργασθεί ο φοιτητής ως βοηθός στην διαδικασία reviewing μιας δημοσίευσης που έχει σταλεί στον καθηγητή, θα πρέπει να υπάρχουν γραπτές ευχαριστίες και αναγνώριση του έργου στην επιστολή προς τον editor
- Ο υπεύθυνος καθηγητής δεν μπορεί να αναγράφεται στην λίστα των συγγραφέων μιας δημοσίευσης στην οποία η συνεισφορά του είναι μηδαμινή. Ενδιαφέρον σχετικά είναι το κείμενο της Αμερικανικής Μαθηματικής Εταιρείας:

"...The authors listed for a paper must all have made a significant contribution to its content, and all who have made such a contribution must be offered the opportunity to be listed as an author..."

- **Χρήση υπολογιστών²**

Κάθε ακαδημαϊκό ίδρυμα έχει θεσπίσει συγκεκριμένους ηθικούς κανόνες σχετικά με την χρήση των υπολογιστών και την αξιοποίηση της λαμβανόμενης πληροφορίας. Συνήθως υπάρχουν θεσμοθετημένοι κανόνες οι οποίοι προσδιορίζουν τα όρια μεταξύ επιτρεπτού και μη. Τα θέματα τα οποία προκύπτουν αφορούν ελευθερία λόγου, επικοινωνία, έρευνα και υπεύθυνη παρακολούθηση του νομικού πλαισίου.

Παρακάτω δίνονται μερικά παραδείγματα των δραστηριοτήτων που ακαδημαϊκά απαγορεύονται.

- Προσπάθεια πρόσβασης σε ιδιωτικούς φακέλους ή σε υπολογιστές χωρίς άδεια πρόσβασης.
- Προσπάθεια τροποποίησης λογισμικών χωρίς άδεια κατασκευαστών
- Προσπάθεια διατάραξης ομαλής χρήσης υπολογιστών σε άλλους στέλνοντας ηλεκτρονικά μηνύματα χρησιμοποιώντας άλλο όνομα αποστολέα.
- παραβίαση δικαιωμάτων ιδιοκτησίας ή συμφωνητικών σχετικά με λογισμικά πακέτα.

---

² Τα θέματα που απασχολούν αφορούν στην ελευθερία του λόγου, την επικοινωνία της έρευνας χωρίς εμπόδια και την υπευθυνότητα στις νομικές δεσμεύσεις. Θα πρέπει να απευθύνεστε στους υπεύθυνους Πληροφορικής του Τμήματος σας για εξειδικευμένες ερωτήσεις.

- Χρήση νησίδας υπολογιστών Πανεπιστημίου για κερδοσκοπικού χαρακτήρα δραστηριότητες.
- "spamming", το οποίο σημαίνει ότι στέλνοντας γραπτά μηνύματα μεγάλου όγκου επιβαρύνεται το σύστημα υπολογιστών δυσχεραίνοντας την χρήση του δικτύου από άλλους.
- Χρήση υπολογιστών για παράνομες δραστηριότητες περιλαμβάνοντας θέματα πυραμίδων, προβάλλοντας απειλές, κλοπή, διακίνηση πορνογραφικού υλικού κτλ.

Για μια ακόμα φορά αναφέρουμε ότι είναι σημαντικά ζητήματα τα οποία μπορεί να επιφέρουν περιορισμούς στα δικαιώματα χρήσης των υπολογιστών, αποβολή από το Πανεπιστήμιο αλλά και νομικές κυρώσεις.

Για τους παραπάνω λόγους κρίνεται απαραίτητο να ενημερωθείτε για τους κανονισμούς λειτουργίας και χρήσης των υπολογιστών στο Πανεπιστήμιο.

- Επαγγελματική ακεραιότητα

Η επαγγελματική ακεραιότητα περιλαμβάνει ένα ευρύ φάσμα υποχρεώσεων και ευθυνών κάποιες από τις οποίες αναφέρονται παρακάτω:

- πρέπει να υπάρχει ειλικρίνεια μεταξύ επαγγελματικών συνεργασιών δίδοντας τα εύσημα αλλά και αναγνωρίζοντας τις προσπάθειες και την πρόσφορα άλλων, σχετικά με ιδέες, ευρεσιτεχνίες, κλπ.
- Η συμπεριφορά απέναντι σε ακαδημαϊκούς και φοιτητές να είναι άψογη και οι σχέσεις μεταξύ όλων των μελών της ακαδημαϊκής κοινότητας να χαρακτηρίζεται από σεβασμό και αλληλοεκτίμηση.
- Κάθε ανατιθέμενη εργασία έχει κάποια ενδιαφέροντα - ευχάριστα τμήματα αλλά και κάποια όχι τόσο επιθυμητά . Ωστόσο η αποδοχή μιας εργασίας προϋποθέτει την αποπεράτωση του συνόλου αυτής και όχι μόνο των ευχάριστων και εύκολων τμημάτων της.
- Δεν επιτρέπεται να χρησιμοποιηθεί εξοπλισμός μέσω του Πανεπιστημίου (υπολογιστές, υλικοτεχνική υποδομή) για την παραγωγή μη ακαδημαϊκού έργου χωρίς σχετική άδεια. (πχ διαφημιστικό υλικό, σύλλογοι μη έχοντες σχέση με το Πανεπιστήμιο)
- Η εμπιστευτικότητα και η γνώση μεταξύ ακαδημαϊκών συνεργασιών πρέπει να διαφυλάσσεται. Για παράδειγμα θα πρέπει να διαφυλάσσονται βαθμοί φοιτητών, τα περιεχόμενα βάσεων δεδομένων.
- Συμμετέχοντας σε μια εργασία αλλά και σε ευρύτερα ακαδημαϊκά προγράμματα θα πρέπει να έχουμε υπόψη το παραγόμενο έργο μπορεί να χρησιμοποιηθούν ποικιλοτρόπως στην κοινωνία μας. Ένα μαθηματικό μόντεμ μπορεί να καθορίσει τα όρια κατασκευής και ασφαλών προδιαγραφών, ένα λογισμικό μπορεί να χρησιμοποιηθεί σε κοινωφελή ιδρύματα και οργανισμούς. Ας είμαστε λοιπόν σίγουροι ότι αυτό το οποίο εξάγουμε, τα αποτελέσματα των ερευνών μας θα πρέπει να χαρακτηρίζονται από ακεραιότητα.

...εν κατακλείδι

«κάποιοι άνθρωποι ζουν για να δουλεύουν και κάποιοι άλλοι δουλεύουν για να ζουν».

Όταν η εργασία σας είναι σημαντική και ενδιαφέρουσα αλλά ακόμα και αν την βλέπετε σαν μια υποχρέωση αξίζει να αναζητήσετε κατά πόσο η συγκεκριμένη σας εργασία κάνει τον κόσμο μας καλύτερο. Μπορεί η εργασία σας να μην κερδίσει ένα βραβείο *NOBEL* αλλά μπορείτε χρησιμοποιώντας την δημιουργικότητα σας και την έμπνευση και ενέργεια να διαπιστώσετε αν οι προσπάθειες σας έχουν κάποιο θετικό αποτέλεσμα. Συμμετέχοντας με ακαδημαϊκό ήθος σε ποικίλες ακαδημαϊκές δραστηριότητες γεμίζετε με γνώση και εφόδια τα οποία μπορείτε να χρησιμοποιήσετε για να αντιμετωπίσετε τις μελλοντικές σας προκλήσεις.

Αναφορές

- <http://www.cs.umd.edu/~oleary/gradstudy/node13.html> (PROFESSIONAL ETHICS, UNIVERSITY OF MARYLAND)
- <http://e-math.ams.org> (AMERICAN MATHEMATICAL SOCIETY)
- <http://www.dartmouth.edu/~sources/about/what.html> (DARTMOUTH COLLEGE)

V.2 ΚΑΤΑΛΟΓΟΣ ΗΛΕΚΤΡΟΝΙΚΩΝ ΔΙΕΥΘΥΝΣΕΩΝ ΔΙΔΑΣΚΟΝΤΩΝ & ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑΣ ΜΠΣ

Χαλβαδάκης Κ. khalv@aegean.gr
Τρούμπης Α. atro@aegean.gr
Σκούρτος Μ. mskour@aegean.gr
Χαραλαμπόπουλος Δ. dharal@aegean.gr
Ακριώτης Τ. takr@aegean.gr
Ματσίνος Γ. matsinos@aegean.gr
Γαγάνης Π. gaganis@aegean.gr
Δημητρακόπουλος Π. pdimi@env.aegean.gr
Θεοδώρου Κ. ktheo@aegean.gr
Ματσούκας Χ. matsoukas@aegean.gr
Θεοδώρου Κ. ktheo@aegean.gr
Μπίσκος Γ. biskos@aegean.gr
Ευαγγελινός Κ. kevag@aegean.gr
Στασινάκης Α. astas@env.aegean.gr
Μποτετζάγιας Ι. iosif@aegean.gr
Πολατίδης Η. hpolat@env.aegean.gr
Κοντός Θ. thkon@aegean.gr

Γραμματεία Μεταπτυχιακού Προγράμματος Σπουδών
Κτίριο «Ξενία» Τμ. Περιβάλλοντος, Λόφος Πανεπιστημίου
Μυτιλήνη 81100
Τηλ. 2251036252, 2251036217
Fax. 2251036259
e-mail: postgrad@env.aegean.gr
<http://www.aegean.gr/environment-postgraduate>

V.3 ΑΚΑΔΗΜΑΪΚΟ ΗΜΕΡΟΛΟΓΙΟ 2009-10

Δ	Τ	Τ	Π	Π	Σ	Κ		
5	6	7	8	9	10	11	A	ΟΚΤ 2009
12	13	14	15	16	17	18	A	
26	27	28	29	30	31	1	B	NOE 2009
2	3	4	5	6	7	8	B	
9	10	11	12	13	14	15	Γ	
16	17	18	19	20	21	22	Γ	
23	24	25	26	27	28	29	Δ	ΔΕΚ 2009
30	1	2	3	4	5	6	Δ	
7	8	9	10	11	12	13	Ε	
14	15	16	17	18	19	20	Ε	
21	22	23	24	25	26	27	ΧΡΙΣΤ	
28	29	30	31	1	2	3	ΧΡΙΣΤ	ΙΑΝ 2010
4	5	6	7	8	9	10	ΣΤ	
11	12	13	14	15	16	17	ΣΤ	
18	19	20	21	22	23	24	Z	
25	26	27	28	29	30	31	Z	ΦΕΒ 2010
1	2	3	4	5	6	7	ΚΕΝΗ	
8	9	10	11	12	13	14	1	
15	16	17	18	19	20	21	2	
22	23	24	25	26	27	28	3	ΜΑΡ 2010
1	2	3	4	5	6	7	4	
8	9	10	11	12	13	14	5	
15	16	17	18	19	20	21	6	
22	23	24	25	26	27	28	7	
29	30	31	1	2	3	4	ΠΑΣΧΑ	ΑΠΡ 2010
5	6	7	8	9	10	11	ΠΑΣΧΑ	
12	13	14	15	16	17	18	8	
19	20	21	22	23	24	25	9	
26	27	28	29	30	1	2	10	ΜΑΪ 2010
3	4	5	6	7	8	9	ΑΝΑΤΙΑ	
10	11	12	13	14	15	16	ΕΞΕΤ	
17	18	19	20	21	22	23	ΕΞΕΤ	
24	25	26	27	28	29	30		ΙΟΥΝ 2010
31	1	2	3	4	5	6		
7	8	9	10	11	12	13	Β'ΕΞΕΤ	

ΕΙΣ: Εισαγωγική εβδομάδα

1^{ος} σπόνδυλος «Περιβαλλοντικές

προκλήσεις» έχει ως στόχο να οδηγήσει

τους φοιτητές στην εμβάθυνση των γνώσεων τους σχετικά με τα μεγάλα περιβαλλοντικά προβλήματα, με τα αίτια που τα δημιουργούν και τις επιπτώσεις που προκαλούν (14 εβδομάδες)

Α. Βιόσφαιρα και οι αλληλεπιδράσεις με την ανθρώπινη κοινωνία: κλίμα, αλλαγές χρήσης γης, μεταβολές στη βιοποικιλότητα, μεταβολές στη γεωργία (διδάσκων: Π. Τζεδάκης)

Β. Εισαγωγή στην περιβαλλοντική επιστήμη (Κ. Χαλβαδάκης)

Γ. Ενεργειακή πολιτική και λήψη αποφάσεων (Δ. Χαραλαμπίδης, Η.Πολατίδης)

Δ. Βελτίωση επιδόσεων επιχειρήσεων και οργανισμών (διδάσκων: Κ. Ευαγγελινός)

Ε. Διαχείριση προστατευτέων περιοχών (διδάσκοντες: Π. Δημητρακόπουλος, Τ. Ακρίωτης, Κ. Θεοδώρου)

ΣΤ. Περιβαλλοντικά οικονομικά: τα προβλήματα που δημιουργούνται από τη λειτουργία του οικονομικού συστήματος (διδάσκων: Μ. Σκούρτος)

Z. Μέθοδοι έρευνας στο περιβάλλον (Κ. Χαλβαδάκης - Ν. Jones)

ΕΞΕΤ: Εξεταστική περίοδος ΠΜΣ

Ο 2^{ος} σπόνδυλος «Περιβαλλοντική πολιτική και διαχείριση» έχει ως στόχο την εξοικείωση των φοιτητών με την διαχείριση περιβαλλοντικών προβλημάτων και το σχεδιασμό χωρικών ή α-χωρικών πολιτικών (10 εβδομάδες)

1. Περιβαλλοντική πολιτική και δίκαιο περιβάλλοντος (διδάσκων: Ι. Μποτετζάγιας)

2. Περιβαλλοντική επικοινωνία και κοινωνιολογία (διδάσκων: Ι. Μποτετζάγιας)

3. Εκτίμηση περιβαλλοντικού κινδύνου (διδάσκων Γ. Ματσίνογ)

4. Οικονομική αξιολόγηση (Μ. Σκούρτος)

5. Σπουδαστήριο περιβαλλοντικής διαχείρισης (Συντονιστής: Π.Γαγάνης)

Προαιρετικό: Γεωπληροφορική: Εφαρμογές των εργαλείων της γεωπληροφορικής στον περιβαλλοντικό σχεδιασμό (Ε. Παπαπαναγιώτου - από το προπτυχιακό πρόγραμμα του Τμ. Περιβάλλοντος)

V.4 ΚΑΤΑΣΤΑΣΗ ΠΟΛΙΤΙΣΤΙΚΩΝ - ΑΘΛΗΤΙΚΩΝ ΣΥΛΛΟΓΩΝ ΛΕΣΒΟΥ

A/A	ΕΠΩΝΥΜΙΑ	ΔΙΕΥΘΥΝΣΗ	ΤΗΛΕΦΩΝΟ 22510
1.	Ελλην. Φωτογραφική Εταιρία - Παράρτημα Μυτιλήνης	Αγ. Ευστρατίου 7	28491/24995
2.	Ερασιτεχνικός φιλοτεχνικός Όμιλος «το Μπουρίνι»	Τ.Θ. 44	27979-27807
3.	Εκπολιτιστικός Λαογραφικός Σύλλογος «Αρίων»	Παπαδιαμάντη 4	22394
4.	Φ.Ο.Μ «Ο Θεόφιλος»	Σαμοθράκης 3	28253
5.	Θεατρική Ομάδα Μυτιλήνης «Οι Άστεγοι»	Θεοφράστου 24	42663/24920
6.	Φιλοτελική Εταιρεία Λέσβου	Σαπφούς 8	20186
7.	Χορωδία Μυτιλήνης	Χριστουγέννων 4	24615-23720
8.	Σκακιστικός Όμιλος Μυτιλήνης		42924/29356
9.	Ελλην. Περιηγητική Λέσχη Μυτιλήνης	Βενιαμίν Λεσβίου 8	
10.	Εταιρεία Αιολικών Μελετών	Βενιαμίν Λεσβίου 8	24794
11.	Σωματείο Εθελοντών Πυροσβεστών	Καρά τεπέ Μυτιλήνης	22055
12.	Υδάτινος, Φυσιολατρικός Όμιλος Μυτιλήνης	Δημοτική παραλία Μυτιλήνης	6977868212
13.	Ελληνική Ομάδα διάσωσης(παράρτημα Λέσβου)		
14.	Λέσχη εθελοντικής προσφοράς Γυναικών		26538
15.	Πολιτιστικός όμιλος «Στέγη Θεόφιλου»	Αγ. Παντελεήμονος	27660,45044
16.	Ένωση Δικυκλιστών Λέσβου		
17.	Σύλλογος Ατόμων με ειδικές ανάγκες «Η ΚΥΨΕΛΗ»	Παπαδιαμάντη 2	20022
18.	Σύλλογος Εθελοντών Αιμοδοτών Μυτιλήνης	Αγ. Ειρήνης 16	40777
19.	Διεθνής Αμνηστία Ομάδα Μυτιλήνης		45355
20.	Λέσχη Λαΐονς Μυτιλήνης	Καβέτσου 19	45530
21.	Ροταριανός όμιλος Μυτιλήνης	Ικτίνου 2	28163
22.	Ένωση Καταναλωτών Λέσβου	Ξενοφώντος 2	25735
23.	ΓΑΣ Λέσβου (βόλεϊ)		36217
24.	Σύλλογος Καράτε « Ο άθλος»	Παπαδιαμάντη 22	29679
25.	Λεσβιακός Όμιλος Ιστιοπλοίας Ανοικτής Θαλάσσης	Κουντουριώτου47	20204
26.	Ναυτικός Όμιλος Μυτιλήνης	Μακρύς Γιαλός	20782
27.	Δημοτική Επιχείρηση Πολιτιστικής Τουριστικής Ανάπτυξης Μυτιλήνης	Αγ. Συμεών	47714-41970
28.	Σύλλογος για το περιβάλλον «Ναυτίλος εν δράσει»	www.naftilosendrasi.gr	36217

Στη Μυτιλήνη έχετε την ευκαιρία να αθληθείτε σε πολλά αθλήματα (ποδόσφαιρο, μπάσκετ, βόλεϊ, στίβος, χάντμπωλ, κολύμβηση, τένις, πινγκ πονγκ, ιστιοπλοία, κωπηλασία, τρίαθλο, πολεμικές τέχνες κλπ). Στο πανεπιστήμιο οργανώνονται ομάδες και αθλητικές συναντήσεις όπου μπορείτε να συμμετέχετε. Υπεύθυνος φυσικής αγωγής του Πανεπιστημίου είναι ο κος Μαστρογιαννόπουλος Νικόλαος. Ερχόμενοι σε επαφή μαζί του (36016) ή με τη Γραμματεία του Προγράμματος θα σας καθοδηγήσουν για το άθλημα που σας ενδιαφέρει.

Το Πρόγραμμα και ο Οδηγός Σπουδών αναθεωρούνται περιοδικά με συνεχείς βελτιώσεις και επικαιροποιήσεις, στη βάση πληροφοριών που προκύπτουν από τη διαρκή αξιολόγηση των επιδόσεών του, τη χαρτογράφηση του εκπαιδευτικού πεδίου και την ανάλυση προγραμμάτων σπουδών Πανεπιστημίων του εσωτερικού και εξωτερικού.